

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"ז אייר תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא יח | דף הכולל: יומא יד.
דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סעיף ו'.
מוסר: שם עולם - ועל כן ראיתי' עד 'בא וראה כמה חביבה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'ועתה יש לי לכתוב' עד סוף שער התורה

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"בכל עסקה אני בודק שאין חריגה מההסכם שלי עם רבי שמעון" – מקבץ סיפורים מיוחדים בני ימינו על ישועות מופלאות בזכות רשב"י | מדוע שמחים ב"ג בעומר? איך 'מתחברים' לרשב"י? מדוע יורים בחץ וקשת? – כל בו מקיף של מנהגים, הלכות, טעמים וסגולות ליום ההילולא של רשב"י זי"ע | 30 שעות ללא הפסקה – שלושה מוותיקי הכליזמרים במירון בשיחה מרתקת | 2136

בעניינא דיומא - ל"ג בעומר

העיסקא עם רבי שמעון

מרוב לחץ לסגור על העסקה, החלטתי שבעוד יומיים הילולת רבי שמעון בר יוחאי. אסע למירון - וה' יהיה בעזרי

מאת: אברהם גרובייס

וערביות אישיות של בעלי החברה. מפתה מאוד. אך, כמובן, על אף כל התחזיות, אל איש כמוני ימהר להחליט. יש צורך לבדוק, לוודא שאין כאן איזה עוקץ או משהו בסגנון דומה. הלחצים גוברים. מנהלי ההשקעה מבטיחים, שאם לא נסגור כעת, יש להם פגישות עם עוד מספר חברות השקעה המתעניינות בהשקעה הזאת. כך, שאם לא נקבל החלטה מהירה, לא נוכל להצטרף להשקעה. מציע העיסקא מצידו, תורם אף הוא את הלחץ שלו. מה שקצת מדליק אצלי את הנורות האדומות. מה הלחץ שלו? אך מצד שני, על פניו אני לא רואה כאן איזה סממן של עוקץ. מה גם שהוא מקבל 'עמלת תיווך' ולכן הוא מנסה להפעיל קצת לחץ.

בעוד יומיים הילולת רבי שמעון בר יוחאי. אסע למירון - וה' יהיה בעזרי.

כך או כך, הזמן אוזל. באותה תקופה, לא היה לי רב מסוים שאיתו הייתי מתייעץ באופן קבוע, כך שהייתי מאוד לחוץ ומוטרד. אחרי הכל מדובר כאן בהשקעה של סכום גדול יחסית

היה זה יום רגיל, עסקים שבשגרה. לאחרונה, אמנם המשרד קצת בתרדמת. כבר חודשיים שלא נכנסה איזו עיסקא טובה, אך זה טיבה של העבודה הזו: ישנן תקופות שפל וישנן תקופות טובות. יש השקעות מוצלחות ויש שאינן מוצלחות. מתפללים כל יום שהעסקאות והתקופות הטובות יגברו על שאינן. בעודי יושב מהורהר, הטלפון מצלצל. על הקו, ידיד עסקי, משכבר הימים. עשינו ביחד כמה וכמה עסקאות, טובות יותר וטובות פחות, אך ברוך ה' אף פעם לא מתלוננים. מודים על מה שיש ומבקשים על להבא. ללא גינונים מיותרים, פותח איש שיחי: יש לי הצעה שכמותה עדיין לא היתה לך. אני כבר נכנס אליך למשרדך ונשב על הפרטים.

ואכן, לאחר כמה דקות, הוא נוחת אצלי במשרד. חמש שעות ישבנו על פרטי העיסקא. על פניו מדובר בעסקת השנה, השקעה המיזם נדלנ"י מבריק. חברה רצינית מאוד, בעלת אמצעים ומוניטין. ההשקעה מוגדרת כהלוואה לחברה, עם בטחונות

הלוואה עם בטחונות, יהיו זכאים לקבל את כספם ראשונים, כפי המוסכם. ורק במידה וישארו רווחים לאחר מכן, אהיה זכאי לקבל את חלקי.

קשה היה לי להסכים ולחתום על ויתור בענין, אך הסכם זה הסכם. ובוודאי כשמדובר בהסכם עם רבי שמעון. אמנם חששתי לחתום על רישום הקרקע על שמי ועל ויתור בענין, אך יותר חששתי להפר את ההסכם עם רבי שמעון, וכך יצאה העיסקא לדרך.

החברה פשטה את הרגל, ולי מאז יש את ההסכם עם רבי

שמעון

לא ארחיב יותר מידי בפרטים, אך תאמין או לא, סופו של הסיפור התגלגל כך, שבעקבות עסקאות שונות שאינן קשורות לעיסקא זו, שלא עלו יפה, אותה חברה פשטה את הרגל לאחר כשנה, ויצא שכל אותם שהשקיעו את כספם כהלוואה עדיין בתביעות מול אותה חברה, בניסיון לממש את נכסי החברה, ולמזער, ולו במעט, את הנזק שלהם. ומאידך אני, לא רק שלא הפסדתי, אלא אדרבה, היות והחברה רשמה חלק מהקרקע על שמי, הרי שמדובר בנכס אישי שלי שאינו שייך לחברה כלל. נכון שחתמתי על מסמך שמאפשר לחברה למכור את הקרקע, אך כרגע, החברה פשטה את הרגל ואינה יכולה לפעול בנכסים שלי. התוצאה היא שהקרקע שייכת לי.

למרות שכבר עברו מספר שנים, הסיפור הזה מלווה אותי בכל צעד ושאל ובכל עסק שאני עושה. דבר ראשון שאני בודק בכל עיסקא חדשה, שאין חריגה מההסכם שלי עם רבי שמעון, ואין בעסק שום צד ריבית.

[מתוך: 'המודיע' ט"ז באייר תשע"ט]

לסדר גודל של השקעות שלי. הפחד לקפוץ ל'מים עמוקים' היה מאוד למחיץ. מצד שני, פוטנציאל הרווח, גם הוא עצום.

תוך כדי התלבטויות והתחבטויות, צפו לי דברי הג' "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק". בעוד יומיים הילולת רבי שמעון בר יוחאי. אסע למירון - וה' יהיה בעזרי. שבזכות התנא האלוקי תשרה השכינה בכל מעשה ידי ובכל אשר אפנה אצליח. ביוצאי מן הציון, פוגש אני את אחד מגדולי הרבנים, שבא אף הוא להילולת רבי שמעון. כמובן, שאם נקרתה לפני הזדמנות כעת לבקש ברכה, בוודאי שלא אוותר על כך. ניגשתי לרב וסיפרתי לו שאני עומד לפני עיסקא גורלית, ואני מבקש ברכה שהעסק יצליח והכל ילך כשורה. הרב הרים את עיניו ואמר: תדע לך, היום הוא יומא דהילולא דרבי שמעון בר יוחאי. נכדו רבי שמעון בן אלעזר, אומר בגמ', כי כל המלווה בריבית נכסיו מתמוטטין ומאידיך הנזהר בריבית נכסיו מתברכים! תישמר מכל צד של ריבית ומובטחני שתצליח בכל מעשה ידיך.

היה עלי לחתום על ויתור כדי להשמר מריבית

אינני מבין גדול בריבית, מנין אדע להיזהר? שאלתי לתומי. והרב נענה ואמר כי בעוד כשעה הוא מסיים את התפילות, "ואם ברצונך, לאחר שאסיים, נוכל יחד לשבת וללבן יחדיו את הדברים". כמובן שנענית להזמנה. וכך לאחר שהובנו היטב כל צדדי העיסקא, הורה לי הרב לדרוש, שהנכס מהקרקע ירשם על שמי. בעלי החברה אמרו, שמבחינתם, הם מאוד ישמחו שהקרקע תירשם על שמי, היות והרישום על שמם מהווה עבודה בעיית מיסוי. אך שאדע בוודאות שני דברים: האחד, שזה כרוך בעלויות העברת בעלות. ובנוסף, באופן זה אהיה חשוף לסיכונים, במידה והעסק לא ירוויח כמצופה. אותם אלה שמשקיעים במסלול של

בעניינא דיומא - ל"ג בעומר

**"מנהג ישראל תורה, להדליק נרות ומאורות
לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ ביום זה
היקר ל"ג בעומר, טו"ב ימים קודם מתן תורה"**

"ותבין לפי זה אשר נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום זה על ציון הרשב"י

הוא שלא כדרך הטבע" • קובץ הלכות ומנהגי ל"ג בעומר

- ירבה בשמחה ביום זה לכבוד רשב"י, כי הוא יומא דהילולא דליה, ונדוע שרצונו הוא שישמחו ביום זה, כידוע ממעשה מהר"א הלוי ז"ל ומעשים אחרים (כה"ח סקכ"ז)
- אין אומרים בו 'תחננו' ולא במנחה שלפניו (רמ"א ס"ב ומ"ב שם). ואם הוא ביום ראשון אין אומרים 'צדקתך' בשבת שלפניו (לבוש ס"ד). אבל אומרים בו 'למנצח יענך' (פמ"ג א"א סק"ג).

הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

- יום ל"ג בעומר הוא יום הילולא דרשב"י, ובו ביום גילה את כל ה'אידרא זוטא', לכן הוא יום שמחה, ולכבודו נוהגים שמחה. "א שהשמחה היא, שבאותו יום העמיד ר' עקיבא חמשה תלמידים שלא מתו, ורבי שמעון בר יוחאי היה ביניהם (סימן ס"ב). ו"א שהטעם מפני שאז פסקו התלמידים מלמות (שו"ע הרב ס"ה).

שאו בני א-ל חי" (משכיל אל דל כלל א' פרט ב'). מנהג ארץ ישראל שעושין שמחה בתגלחת הראשונה של קטן, שמחנכין אותה במצוה להיות לו פאות הראש (שע"ת סי' תקל"א סק"ג).

התחיל להסתפר בל"ג בעומר ולא הספיק לסיים עד ששקעה חמה, מותר לסיים את התספורת (אורחות רבנו בשם החזו"א).

כתב ב'ביאור הלכה' (סי' רנ"א ד"ה אפילו) וז"ל: "אגב דאיירינן בענין תספורת, ראיתי להזכיר ענין אחד מה שאיזה מהמון נכשלין בו בעוונותינו הרבים, והוא בענין איסור דהקפת פאת הראש וכמו שאבאר, כי ידוע דעל איסור הקפת פאת הראש יש ג"כ לאו בתורה והוא הלאו ד'לא תקיפו פאת ראשכם', וי"א דפאת הראש חמור עוד מפאת זקן, דעובר על הלאו אפילו אם מעבירים במספרים כעין תער דהיינו סמוך לבשרו. ושיעור הפאה הוא מכנגד שער שעל פדחתו, ועד למטה מן האוזן מקום שהלחי התחתון יוצא ומתפרד שם, וכל רוחב השערות שבמקום זה, לא תגע בו יד להעבירם מצד שהוא, הכל בכלל פאת הראש, ומשם ולמטה מתחילת פאת הזקן, וכמבואר כ"ז בש"ע יו"ד סימן קפ"א עיי"ש. גם אחד המקיף ואחד הניקף הוא בכלל לאו זה וכמבואר שם. ובעוונותינו הרבים מצוי שמעבירין את הפאות עד סמוך לבשרן ממש ואין משיירין כלל, ויש בזה חשש דאורייתא, והיה להם לשייר עכ"פ קצת מן הקצת, וביותר מזה יש מהבחורים שבעת שהספר מספר ראשו, הוא מגלח לו השער שאצל אזנו, והוא מחמת שמוטעין שחושבין שפאת הראש נקרא רק מה שאנו קורין 'פאה', ולא כן הוא כאשר כתבנו והוא לאו גמור דאורייתא לד"ה, וגם זה הלאו הוא אפילו על הניקף וכנ"ל", עכ"ל.

יש נוהגים לירות בקשת ביום ל"ג בעומר (ליקוטי מהרי"ח בשם הרבה צדיקים).

ולסיום נעתיק דברי ה'בני יששכר' (מאמרי חודש אייר מאמר ג') שכתב וז"ל: "מנהג ישראל תורה, להדליק נרות ומאורות לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ ביום זה היקר ל"ג בעומר, טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת מאורי התורה בוצינא קדישא, אשר נתגלה ביום הזה, ולכבוד ספרו 'הזוהר הקדוש' המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, והוא מאיר לנו בגלותנו עד כי יבוא משיח צדקנו. ותבין לפי זה אשר נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום זה על ציון הרשב"י הוא שלא כדרך הטבע, דכתיב אור צדיקים ישמח", עכ"ל.

- יש נוהגין שמסתפרין ביום ל"ג בעומר, ואין להסתפר עד ל"ג בעצמו ולא מבערב, ויש מאחרונים שמקילין להסתפר מבערב (סי' תצ"ג ס"ב מ"ב סקי"א).
- י"א שמקומות שנוהגין שלא לומר 'תחנון' במנחה של ערב ל"ג, הוא לפי שסומכין שבתחילת ליל ל"ג פסקו האבילות, ולכן אין אומרים 'תחנון' במנחה שלפניו, כמו שאין אומרים במנחה שלפני שאר הימים שאין אומרים בהם 'תחנון', כיון שלילם כיומם, ולפי מנהגם מותרים ג"כ להסתפר ולישא בליל ל"ג (שו"ע הרב ס"ה).
- האבל מתפלל לפני התיבה בל"ג בעומר (מ"ב סי' תרע"א סקמ"ד).
- אין מתעניין בו, ומ"מ אם התענה בו תענית חלום אין צריך למיתב תענית לתעניתו (מ"ב סי' תקס"ח סקל"ז).
- חתן ביום חופתו מתענה בו, ויש מקילים (מ"ב סי' תקע"ג סקי"ז).
- מצוה לילך ביום זה על קבר רשב"י ובנו ר' אלעזר (סידור האריז"ל רבי שבתאי).
- כתב בספר 'שער הכוונות' (פסח דרוש י"ב) וז"ל: "ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קברי רשב"י ור' אלעזר בנו, אשר קבורים בעיר מירון כנודע, ואוכלים ושותים ושמחים שם, אני ראיתי למורי ז"ל שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלושה ימים ראשונים של השבוע ההוא, וזה היה פעם הראשונה שבא ממצרים, אבל אין אני יודע אם אז היה בקי ויודע, בחכמה הזו הנפלאה שהשיג אח"כ. והה"ר יונתן שאגי"ש העיד לי, שבשנה הראשונה קודם שהלכתי אני אצלו ללמוד עם מורי ז"ל, שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו את ראשו כמנהג הידוע, ועשה שם יום משתה ושמחה. גם העיד הה"ר אברהם הלוי כי בשנה הנזכר הלך גם הוא שם, והיה נוהג לומר בכל יום בברכת 'תשכון', 'נחם ה' אלוקינו את אבלי ציון' וכו', וגם בהיותו שם אמר 'נחם' כו', ואחר שגמר העמידה א"ל מורי ז"ל, כי ראה בהקיץ את רשב"י ע"ה עומד על קברו, ואמר לו 'אמור אל האיש הזה אברהם הלוי, כי למה אומר נחם ביום שמחתנו, והנה לכן הוא יהיה בנחמה בקרוב. ולא יצא חדש ימים, עד שמת לו בן אחד וקבל עליו תנחומין, וכתבתי כל זה להורות, כי יש שהורו במנהג הזה הנזכר, ובפרט כי רשב"י ע"ה הוא מחמשה תלמידיו הגדולים של רבי עקיבא, ולכן זמן שמחתו ביום ל"ג בעומר", עכ"ל.
- מחנכים את הבנים במצוות לא תעשה של "לא תקיפו פאת ראשכם".
- כשמגלח האב את בנו, יניח לו פאות ויאמר לו: "כך צוה ה'

"מתגעגעים לל"ג בעומר במירון כל השנה"

שלושים שעות ללא הפסקה: בעלי המנגנים ר' אברהם בלטי, ר' נחמן צוקר ור' דוד קליגר, חסידי ברסלב ומוותיקי נגני הקלרינט בל"ג בעומר במירון, במפגש מרתק ושיחה מאלפת

הלב יחד עם הדמעות עושה את שלו ונפתח לעולמות נשגבים השמורים לרגעים שכאלה בלבד, 'פתח להם נועם ורצון לפתוח שערי רצונך'.

והם, עומדים שם כמעט ולא נראים, רק קול נגינתם יישמע ושפתותיהם לא נעות, גופם מותש, ביממה האחרונה אצבעותיהם לא הפסיקו מלרטוט על לחצני הקלידים, פיהם היה צמוד לפיית הקלרינט בו הם נשפו שעות רצופות ללא הפסקה, אבל נשמתם, ליבם ורוחם, מקבלים עוצמה חדשה, כוחות מעולמות אחרים.

כשבדיהם הקלרינט, הכלי הזה, שכבר מהציליל הראשון שבוקע מתוכו הלב רוצה לרקוד מתוך בכי, ולבכות מתוך ריקוד, הם פותחים בניגוני רגש והכנה, בינתיים האלפים עולים, בזה אחר זה עורמים את המדורות בשמן זית וצמר גפן, מתכוננים לרגע הנשגב בו יידלק הניצוץ הראשון ותעלה המדורה כשלהבת העולה מאליה.

בהגיע הרגע, בשלב שבו ניגוני התעוררות יגיעו לשיאם, בנקודה בה הלב נמס מגעגוע ומהרהורי תשובה, או אז, הניצוץ הראשון עולה בסערה ויחד אתו הקצב משתנה, קולות הזמרה יפרצו בזה אחר זה.

"לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי" "לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי"
"לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי" "לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי".

אם יש לב יהודי בעולם שנותר אטום ברבות השנים, כאן הוא יישבר, רבבות האנשים, הפרנצ'ס, הרחבות, הבמות, ההר כולו עולה בלהבות של אש קודש, וההרים סביב, נדמה כי הם ממתנינים בדומיה לרגע הזה משנה לשנה.
"ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו כף".

החלום: בימת חצר הציון

אל הרגעים הללו ביקשנו לשוב, לחזות בהם מהצד השני, מצידם של אותם אלה שעומדים שם מוקפים בלהקת זמרים, וקול הקלרינט פורץ ישר מנשמתם וחודר ללבבות. אי אפשר להתכחש לכך שרובם, כן, רובם של נגני הקלרינט בהר מירון במהלך השנים הם חסידי ברסלב. ולא רק הם, אם תגיעו לבימת

ר' אברהם בלטי: "הניגון במירון זה משהו רוחני, זה לא כמו לנגן בכל מקום אחר, בשנים האחרונות, למעט עצירה להתפלל ולטעום משהו, הקלרינט לא יוצא מהפה שלי"

ר' דוד קליגר: "הייתה לי הזמנה לנגן בהדלקה והיא התבטלה כמה שעות לפני האירוע, הלב שלי נשבר בבית כל הל"ג בעומר, לבסוף לא יכולתי להתאפק, קמתי ונסעתי"

ר' נחמן צוקר: "פתאום פרצתי בבכי, הנגינה של הכליזומר הייתה כל כך מיוחדת, הייתי אמור להחליף את ר' אברהם אבל פשוט לא יכולתי לנגן, לא הצלחתי לעצור את הדמעות"

מנגנים רוקדים ובוכים

הפעם הראשונה במירון | הסיבה שרוב נגני מירון הם חסידי ברסלב והרגעים שפרצו בבכי סוער בחצר הציון | שלושה מחסידי ברסלב, בעלי המנגנים ר' אברהם בלטי, ר' נחמן צוקר ור' דוד קליגר, מוותיקי נגני הקלרינט בל"ג בעומר במירון, במפגש מרתק ושיחה מאלפת, על יום אחד בשנה בו הם מנגנים קרוב לשלושים שעות ללא הפסקה | וגם: מה הסוד של נגינת הקלרינט שחודרת את הלב וממלאה את הנשמה בגעגועים של תשובה | קולו זמר ערִיצים

קרני שמש אחרונות מזדקרות מבעד לשרשרת הרי מירון, השמים הופכים לכתומים, המוני אדם עולים ובאים מחינוני האוטובוסים ממלאים מחדש את ההר כולו שהתרוקן מעט בשעות הצהריים החמות, כשכעת, הכל עומד להתחיל מחדש. שעת נעילה.

הרחבות מתמלאות בזו אחר זו, רחבת באיאן, תולדות אהרן, תולדות אברהם יצחק, חצר המערה. קהל ענק שרק הולך וגדל מרגע לרגע מצטבר במעלה ההר, מנצל כל רגע ושניה בשעות המסוגלות והקדושות הללו, ממתין לאות הפתיחה, מדליק נרות, מצטופף, מתפלל מנחה, מסיים תהילים, מתארגן לקראת הרגעים הגדולים והקדושים.

ואז זה קורה.

הציליל הראשון בוקע וקולו מתפזר על ההרים, שב בבת קול וועדת לרחבות העמוסות, הניגון המרטיט שמכריז על פתיחת מעמד ההדלקה עולה ומתנגן, 'ארבע בבות', 'ויהי נועם', 'ויהיו רחמיך מתגוללים'. הרגע שבו עוצמים את העיניים, מתנתקים,

השיא: שש שעות ברציפות

למעשה ר' דוד קליגר, הינו הנגן הוותיק מבניהם, בזמן שבו הוא החל לנגן בחצר המערה עדיין לא הייתה את הבימה המפורסמת, באותם ימים היו עומדים הנגנים בצד החצר זה לצד זה ומחליפים ניגונים לפי בקשת הציבור, אבל הפעם הראשונה בה עמד שם קליגר הייתה הרבה לפני שהוא ניגן בקלרינט, עשר שנים קודם לכן.

ר' דוד קליגר: "הקשר שלי למירון התחיל בגיל מאוד קטן, בשמחת החלאקה שלי - לפני 37 שנים, שם זכיתי שיגזזו את שערותיי, ומי שגזז את שערותיי היה רבה של אלעד כיום הרב שלמה זלמן גרוסמן. בגיל שמונה עברו הוריי לצפת, שם גרנו שלוש שנים.

"באותה תקופה, אבא שלי למד בכלל של הרב של מירון הרה"ג ר' מאיר שטרן שליט"א, בל"ג בעומר הם העמידו דוכן התרמה לכולל, שם מכרו שמן זית, נרות ועל הדרך אספו תרומות לכולל. בין השאר הביאו אותי לעמוד שם לצד הדוכן ולשיר.

"הייתי נראה קטן מאוד, אמרו שיש לי קול יפה ואני יודע לשיר, אז הצמידו לי אורגניסט ושרתי בליל ל"ג בעומר משמונה בערב עד השעה שתיים בלילה ברציפות תוך כדי שאנשי הכולל מביאים עוד ועוד מתפללים לדוכן ההתרמה כשהם צועקים כל הזמן בואו לחזות בילד הפלא בן השלוש. הייתי אמנם בן שמונה אבל נמוך, נראיתי ממש כבן שלוש, זה היה מחזה מאד נדיר. אני זוכר שזרקו עלי מטבעות של כסף מרוב התלהבות.

"הפעם הראשונה שניגנתי הייתה בגיל שבע עשרה, באותו זמן התחלתי לנגן בקלרינט דבר שהעצים אצלי את הנושא של רשב"י ול"ג בעומר בפרט. בשנים עברו לא היה סדר בבמות כמו שיש בשנים האחרונות, לעלות לנגן בחצר הציון הייתה שאיפה של כל נגן קלרינט או סתם נגן, וכך מגיל די צעיר מצאתי את עצמי מנגן על הבמה בחצר הציון. שנה אחת אפילו זכיתי למה שהרבה לא זכו, ניגנתי קרוב ל-6 שעות ברציפות בקלרינט בחצר המערה, איש לא בא להחליף אותי כך שניגנתי ברציפות עד לסיום ההלילה. זה היה קצת קשה אבל היה ברור לי שאני לא אשאיר את חצר המערה בל"ג בעומר בלי קלרינט."

ההלם: לנגן שעות בלי קהל

כל אחד מהם, שנים על גבי שנים נמצאים שם ביום ל"ג בעומר, החל מערב ל"ג בעומר במעמדי הפתיחה בכניסת הלילה הקדוש, ועד לסיום יום המחרת. בין מעמד למעמד שאליהם הם מוזמנים מבעוד מועד, הם נכנסים לחצר המערה עצמה, שם הנגינה עולה ומתנגנת עשרים ושמונה שעות ללא הפסקה. על השעות האלו הם לא יוותרו לעולם, הם ימתינו כל השנה לרגעים הללו.

אך שנה שעברה, כשהעולם כולו עצר מלכת עם פרוץ נגיף הקורונה ומירון נותרה סגורה, הם עמדו במתח והמתינו לראות האם גם בשנה זו הם יזכו להגיע ולהמשיך את המסורת, כל אחד מהם כשנזכר ברגעים הללו קולו עומד על סף בכי.

המוזיקה בחצר הציון בכל שנה ושנה בל"ג בעומר בכל אחת משעות היממה הזו תבחינו כי לפחות מחצית מנגני הלהקה, הינם חסידי ברסלב.

בכדי לפצח את החידה הזו התכנסנו עם שלושה מהם, נגני קלרינט ידועי שם, שניצבים שם כבר שנים ארוכות ברציפות מידי שנה בשנה, ר' דוד קליגר, ר' נחמן צוקר ור' אברהם בלטי. שלושתם חסידי ברסלב, שהפכו לנכסי צאן ברזל במושגי ל"ג בעומר.

כשבידיהם הכלי המרגש, הקלרינט, התקבצנו לשיחה מיוחדת שכולה הכנה מרגשת ליום הגדול והמסוגל הזה, הם חיים אותו יום אחר יום במהלך השנה, אלו הם רגעי הדגל שלהם מהיום שבו פגשו את הקלרינט בהיותם בחורים, כבר אז הבינו מיד שהפסגה והשעות הנשגבות ביותר של נגני הקלרינט הם שם, ביום ל"ג בעומר.

ואנחנו שואלים מיד.

כמה שנים אתם כבר מתייצבים שם מידי שנה עם הקלרינט?

ר' נחמן צוקר: "פעם ראשונה שניגנתי היה לפני כעשרים שנה, הייתי אז קצת אחרי בר מצווה, על חליל אני מנגן מגיל שמונה אבל על קלרינט התחלתי מיד אחרי הבר מצווה. השנה ראשונה שניגנתי הייתה יחד עם מספר בחורים בישיבה שידעו לנגן על כלים נוספים, באנו חדורי מטרה לכבוש את הפסגה שהייתה מבחינתנו הבמה בהר מירון.

"באותו זמן ניגן שם ר' יחיאל בריכטא יהודי שמגיע כל שנה לל"ג בעומר עם חמשה כלים אקורדיון, סקסופון ועוד, והיה מנגן שעות על גבי שעות רק בחצר המערה. אנחנו הצטרפנו אליו, היינו אז צעירים, בשבילינו זה היה השיא לנגן שם למרות שאולי אז זה לא היה נשמע טוב כמו היום, אבל משם התחלנו."

ר' אברהם בלטי: "הפעם הראשונה שלי בחצר המערה הייתה לפני כשבע עשרה שנה, למדתי אז בישיבת דאראג בבני ברק התחלתי לנגן על קלרינט. תמיד אהבתי מוזיקה, ממש מגיל קטן, אך כשמעתי את הקלרינט זה שבה את ליבי והבנתי שבשורש אני שייך לכלי הזה. אני מגנן על עוד כלים אך זה לא מגיע לרמה - לא מקצועית ולא רגשית - בה אני מחובר לקלרינט.

"כמובן שמהרגע שהתחלתי לנגן חלמתי כמו כל נגן קלרינט לנגן במירון בחצר המערה אבל כבחור ישיבה לא הייתי אמור לעזוב את הישיבה ולהגיע למירון וחשבת שזה יישאר בגדר חלום, אבל לפתע המשגיח הודיע שהוא ארגן אוטובוס לכל הבחורים למירון, אני כמובן תפסתי את הקלרינט ורצתי לאוטובוס.

"הגענו בשעת אחרי צהריים למירון, נעמדתי ליד הבימה עם הקלרינט בשלב מסוים היה רגע שבו נגן הקלרינט יצא, נכנסתי לבימה ותפסתי את מקומו לקול שירתו של אברהם מ"ה קירשנבוים, זו הייתה השנה הראשונה שבה המשיכו את הריקודים בחצר המערה עד לשעה עשר בלילה, לפני כן הניגונים היו מסתיימים בשקיעה, ומאותה שנה הכל היסטוריה.

קטנה, למדתי בישיבה ליטאית, ראש הישיבה אמר שמי שייסע למירון ייזרק מהישיבה. בשנה הראשונה באיזושהי אמתלה הצלחתי להשיג שחרור אבל בשנתיים שלאחר מכן זה היה מאוד קשה והפסדתי. עד שנה שעברה היו חסרות לי שנתיים במירון והרגשתי כאילו חסרות לי שנתיים בחיים, סוג של חור בנשמה, בשנה שעברה לצערי הרב נוספה השלישית.

המקור: צוענים דרוזים ומולדבים

מדוע כל נגן קלרינט מרגיש שהפסגה של הניגון שלו זה על

הבמה בחצר המערה?

ר' נחמן צוקר: "הקשר של הקלרינט ומירון זה קשר עתיק מאד, אגב יש אומרים שהקלרינט מוזכר בגמרא במסכת סוכה (החליל חמישה וששה) שכבר בזמן בית המקדש היה חליל מיוחד שאיתו ניגנו הלוויים בבית המקדש, והרבה מדמים את זה לקלרינט של ימינו שהוא מאד דומיננטי ומביע רגשות בצורה מעוררת השתאות".

ר' אברהם בלטי: "הניגון במירון זה משהו רוחני, זה לא כמו לנגן בכל מקום אחר. בשנים האחרונות, למעט עצירה להתפלל ולטעום משהו, הקלרינט לא יוצא מהפה שלי. אני מתחיל את ההילולה בהדלקה המסורתית הראשונה ומשם אני מדלג לעוד 8 הדלקות בערך, כל הדלקה במירון יש לה את השעה, הזמן, האור והחן שמייוחד רק לה, כך שקשה להשוות בין ההדלקות. אפשר לומר שהראשונה זו ההדלקה הכי גדולה, וגם הראשונה שפותחת את היום, אבל בוודאי באמת שגולת הכותרת היא חצר הציור".

ר' דוד קליגר: "בזמנו הפיקו כרטיסים מיוחדים לנגנים בחצר הציור ויש לי כמה כרטיסים כאלה של שעות נגינה, אני שומר אותם בצד ורוצה שיקברו אותי אחרי מאה ועשרים עם הכרטיסים, אולי יש כאלה שיצחקו, אבל מבחינתי, אלו הם כרטיסי הכניסה שלי לגן עדן. הכרטיסים האלה זה הפתח לרבי שמעון, כי באמת אני יודע שאם רבי שמעון לא מזמין את האדם, הוא לא יגיע. כדי להגיע לרבי שמעון בל"ג בעומר צריך זכות להיות במירון בל"ג בעומר זו תפילה, זה הווי, לכל אחד זה מזיז משהו משמעותי בלב.

"אי אפשר לצפות את זה מראש. זה להגיע למירון ולתת ללב לעבוד. ככל שמתקדמים במעלה ההר מפלס הרגש מתרומם. כשמגיעים לציור הוא כבר עולה על גדותיו. מישהו פעם אמר לי מה רשב"י לכל אף קלרינט לכל, כמו שאצל רשב"י יש הכל; יום כיפור בפנים ושמחת תורה בחוץ. כך גם הקלרינט, כלי הנגינה של מירון, מה שמיוחד בו הוא שאפשר לנגן בו צלילי בכי וצלילי צחוק באותה נשימה. ויש בו כמויות עצומות של נשמה".

ר' אברהם בלטי: "למעשה הקשר של הניגונים הללו למירון התחיל בגלל שלפני המון שנים היו מגיעים להילולא דרוזים וצ'רקסים שגם הם היו מאד מעריכים את גדולתו של רשב"י הקדוש, באותו זמן היה שם רק קלרינט תוף ואקורדיון, כל אחד ביקש את הניגון שהוא אוהב, ושילם לנגנים כמה פרוטות. עם

ר' אברהם בלטי: "לא יודע איך הייתה לי את הזכות אבל הוזמנתי לנגן בשנה שעברה במעמד ההדלקה המרכזית שפותחת את שמחת ההילולא. לא דמיינתי שיכולה להיות מציאות כזו, אבל עמדתי שם עם הקלרינט כשעל הבמה היו יותר אנשים מאשר בקהל. היה קשה לראות את המחזה הזה, מירון שוממה, ואנחנו מנסים לנגן רגיל, הלב נשבר אבל הרגשתי תחושת שליחות אמיתית".

ר' דוד קליגר: זה קשה לי להיזכר בזה, הייתה לי הזמנה לנגן בהדלקה והיא התבטלה כמה שעות לפני האירוע, הלב שלי נשבר בבית כל הל"ג בעומר, לבסוף לא יכולתי להתאפק, קמתי ונסעתי, החלטתי שאני אגיע הכי קרוב שאצליח, כשהגעתי זה היה אחרי שפרצו למירון רבים, והמשטרה ביקשה לעשות סדר מחדש, אז חסמו את כל הדרכים, אפילו תעודת העיתונאי שלי לא עזרה לי, כל פעם כשאני רואה צילומים מהמעמד בשנה שעברה יורדות לי דמעות".

ר' נחמן צוקר: "אני זכיתי להגיע למירון ולנגן במהלך היום בחצר המערה, למי שלא היה שם אי אפשר להסביר את מה שהרגשנו שם, למרות שלא היו אנשים בציון ארגון הילולא דרשב"י דאג שבכל השעות יהיו ניגונים כרגיל בחצר המערה שבביל להמשיך את המסורת.

"אלו היו שעות שאני עד עכשיו לא יודע להגדיר אותן. מצד אחד אני נמצא בל"ג בעומר במירון מנגן את אותם שירים, אותה תזמורת, הניגונים המיוחדים הללו של ל"ג בעומר, אבל מצד שני אני לבד, אין קהל, אין אנשים, כמו מלך בלא עם. אני מתחיל להישבר, אבל אז אני נזכר שאני בחצר הציור הקדוש ביום ל"ג בעומר, רבי שמעון כאן רוקד בוודאי, אז אני פשוט מנגן לרבי שמעון בכבודו ובעצמו, אבל אז אני מתפרק שוב כשמחשבות וזכרונות מכל השנים עולות וצפות, אני מנסה לעכל את מה שקורה ולא מצליח".

ר' אברהם בלטי: "זה היה מאד קשה, תחושה מוזרה מאד, אני חיזקתי את עצמי בזמן הזה עם נקודה יפה ששמעתי אז. הרבה מכירים את הנאמר 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק', אבל יש עוד מאמר מרבי שמעון, שהתאים למה שהיה שם, הגמרא בפסחים אומרת "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו". מצד אחד הייתה שמחה על הזכות שנפלה בחלקי להיות אצל רשב"י ביום ההילולא אבל מצד שני כואב וקשה שנבצר מכל עם ישראל להגיע".

ר' נחמן צוקר: "כל זמן מה אחד הנגנים התפרץ בבכי, הגיעו לנקודה מאד פנימית, כי מנגנים בשיא הרצינות כמו לפני עשר אלף איש, כמו שצריך לנגן במקום הקדוש הזה, כי יודעים שלמרות שאין אנשים הקדושה היא אותה קדושה, אבל המקום ריק, אני לבד. אומרים שהתזמורת עושה את השמחה אבל אנחנו הרגשנו מה קורה כשהקהל לא נמצא".

ר' דוד קליגר: "למעשה היו לי עוד שנתיים בודדות בחיי שהפסדתי את ל"ג בעומר במירון, זה היה כשהייתי בישיבה

השנים השתרשו ניגונים רבים שמושרים בעיקר בל"ג בעומר במירון וכונו 'ניגוני מירון'.

ר' נחמן צוקר: "הניגונים האלו הגיעו מהרבה מקומות, מחצרות חסידיות במזרח אירופה, מלחנים שמקורם בידיש והובאו על ידי העולים, ניגונים צועניים ממולדובה, מבולגריה, ניגונים דרוזיים. המשותף לכל הניגונים האלו זה שהיה אפשר לנגן אותם בקלרינט תוף ואקורדיון וזה יצר את הרצף של הסגנון המיוחד הזה".

ר' דוד קליגר: "היו מנגנים מפורסמים שהתחילו לסחוב את הניגונים הללו למירון, היו יצחק 'שפילער', שמעון 'קלרינט'ער', אריה לייב ואברהם סגל (אברום קלרינט'ער), בתקופה זו התבלטו גם המזמרים והרוקדים כמו ר' זושא ברנדווין, ר' אברהם לייב זילברמן ובנו ר' בערל, הצדיק רבי אשר זעליג מרגליות זצ"ל ועוד.

ההבטחה: בזכות הניגונים המיוחדים

"בעקבות הנוהג שהעולים היו מבקשים מהכליזמרים לנגן ניגון ובתמורה היו מעניקים להם מטבע כשכר אז חלק מהניגונים מכונים על שם מי שהיה מבקש בשנים עברו לנגנם כמו למשל: ניגונו של ר' ישעיה אשר זעליג מרגליות, המוכר גם כשיר 'משה אמת', וכן ניגון ר' יוחנן הסנדלר".

ר' נחמן צוקר: "אגב, אחת ההדלקות העתיקות ביותר לפני ההדלקות הידועות שיש היום זו ההדלקה שמתקיימת על קבר רבי יוחנן הסנדלר. אומרים שזה התחיל כדי לא לבייש את רבי יוחנן הסנדלר שלא מגיעים לקברו בזמן שיש עשרות אלפים בציון של רבי שמעון הסמוך. היה מנהג שעושים תהלוכת הכנסת ספר תורה מצפת למירון, ואז היו מנגנים ניגונים קבועים מסורתיים, בשעה שתיים בלילה היו מתיישבים בציון של רבי יוחנן הסנדלר, שם היו מנגנים במשך כמה שעות אוסף ניגוני מירון".

ר' דוד קליגר: יש סיפור ידוע על אחד הניגונים המיוחדים של מירון שנקרא ניגון הרידב"ז - רבי יעקב דוד וילובסקי בן זאב, הרידב"ז התגורר בעיר העתיקה בצפת בשכנות לאחד מנגני הכליזמר הידועים בדורו ר' שמעון קלרינט'ער, כל פעם שהרידב"ז היה יוצא מביתו ורואה את ר' שמעון יושב בפתח חצר הבית ומנגן לעצמו ניגוני מירון היה נעמד בסמוך אליו ומאזין לנגינתו. באחת הפעמים שאל הרידב"ז את ר' שמעון 'במה אני יכול לגמול לך על ההנאה שאתה גורם לי בנגינתך?' השיב לו ר' שמעון קלרינטר: 'כשם שאני שכן שלך בחיים אני מבקש להיות שכן שלך גם בעולם הבא'.

"הרידב"ז הבטיח לו שכך יהיה וזה קרה בצורה מופלאה. הרידב"ז נפטר ביום הראשון של ראש השנה תרע"ד שחל ביום השבת. כנהוג באותם ימים לא רצו להלין אותו יומיים עד למוצאי החג וחיפשו קבר מוכן כדי לקברו ביום השני של ראש השנה. קבר כזה היה בחלקה שרכש שמעון קלרינטר עבורו ועבור אשתו ושם אכן נקבר הרידב"ז. וכך לאחר אריכות ימיו ושנותיו זכה שמעון להיקבר בסמוך לרידב"ז כפי שהבטיח לו. זה המקור לשם של הניגון שמנגנים במירון 'ניגון הרידב"ז'.

החיבור: קשר של שמחה ולב נשבר

איך אתם מסבירים שרוב הנגנים במירון הם חסידי ברסלב?

ר' דוד קליגר: "נראה לי שזה תלוי בשני דברים, לברסלב יש קשר מיוחד למירון, זה לא סוד, בברסלב מדורי דורות היו פוקדים את ציון הרשב"י במירון, וגדולי העובדים בברסלב בילו בו ימים שבועות וחודשים באשר הוא מיחידי הדורות וכו', ואף היו שבשנים שלא התקיים קיבוץ באומן ערכו שם את הקיבוץ הקדוש בראש השנה ומצאו את מנוחת נפשם בגעגוע לצדיק בציון רשב"י הקדוש. ומצד שני, לברסלב יש קשר מיוחד לעולם הנגינה, זה גם ידוע, וכאן בעצם שתי הנקודות מתחברות".

ר' נחמן צוקר: "אם אנשים ישימו לב זה לא רק במירון, חסידי ברסלב מנגנים באחוזים הרבה יותר ממקומות אחרים, כמעט ולא תמצאו היום להקה ותזמורת שאין בה נגנים חסידי ברסלב, בחתונות של ליטאים, ספרדים, חסידים, פעמים רבות מאד על הבמה יהיה לפחות חסיד ברסלב אחד".

ר' אברהם בלטי: "אפשר להסביר את זה בשתי צורות, מצד אחד באמת החובה שרבינו הקדוש חייב כל אחד להיות בשמחה, ולכן זה מאד נפוץ נגנים חסידי ברסלב. אבל יש עוד עניין, שבברסלב לא מתביישים ללמד בחור נגינה, אני זוכר שבבחרותי ההורים שלי עודדו אותי שאלמד נגינה אבל היו לי חברים נוספים שרצו ללמוד אך ההורים שלהם לא הסכימו".

ר' דוד קליגר: "כמובן בברסלב יש גם את העניין הזה של לב נשבר יחד עם שמחה, שזה ממש מה שיש בקלרינט, כנראה שרבינו הקדוש רוצה שהלב נשבר והשמחה יגיעו לכל מקום והוא שולח אותנו כשליחים שלו, וודאי במירון, שבאמת הקשר של חסידי ברסלב למירון היה חזק בכל השנים, ובל"ג בעומר זה היה השיא.

"כילדים קטנים במשפחה של חסידי ברסלב לא היינו מוותרים, אז לא היו כל כך הרבה אנשים והנסיעה לא הייתה כמו היום. אני נזכר ששנה אחת הצטרפנו אני ואחי לנסיעה ברכב של ידיד של אבא שלי שלקח אותנו למירון. ישבנו בתא המטען של פורד ה'קורטינה' שלו, זה רכב שמותאם לשיבת נוסעים בחלקו האחורי. באחת העליות שבדרך למירון נפתחה הדלת האחורית ופשוט נשפכתי החוצה. כבר הרגשתי את חיכוך האספלט ביד, בחלקיק השניה לפני שמצאתי את עצמי עף החוצה, אח שלי תפס אותי ומשך אותי בחזרה לבגאז'. מאז בכל פעם שאני עובר שם אני מברך ברוך שעשה לי נס".

הרגעים: לרקוד לנגן ולבכות

אתם נזכרים בימי ראש השנה באומן כשאתם מנגנים במירון

עם הקיבוץ הענק של כל סוגי האנשים?

ר' אברהם בלטי: "באמת יש הרבה דברים דומים בין מירון לבין אומן, באומן אומנם אין מעמד הדלקה כמו במירון, זה קצת שונה אבל יש הדלקה בלב".

ר' נחמן צוקר: "אלו שתי בחינות דומות, מכל עמך בית ישראל,

שאישי לא רצה לטבול... כשהגר"א ברלנד ראה את זה הוא אמר, שהעבירות שלנו הרבה יותר מלוכלכות מהמים הללו אז בוודאי שצריכים לטבול. כשנזכרתי בזה החלטתי להיכנס בכל זאת למקווה, באמת אלו היו מים שטבלו בהם כמה מאות איש אבל לא וויתרתי, כשיצאתי החלטתי שאני צריך שוב לרקוד עם הקהל, אני לא אשכח איזו הרגשה מיוחדת קיבלתי באותו זמן, מאז בכל שנה ושנה לפני שאני עולה לנגן אני נכנס לטבול, אני לא מוותר על הטבילה הזו."

השכר: כל התפילות מתקבלות

ר' דוד קליגר: "אני טובל בריקודים של האנשים בחצר, באמת אי אפשר לעלות לנגן בלי לרקוד לפני כן, גם אחרי זה אני יורד שוב לרקוד, אני מנגן ורוקד, מנגן ורוקד, ככה זה למעשה כל היום. באמת אני יכול לומר שבזכות הנגינה והריקודים הללו זכיתי ממש לראות מופתים אצל רבי שמעון כפשוטו. הרגשתי אותו בכל מיני מקומות שהייתי צריך וממש היו לי ניסים, זו זכות לנגן וזו זכות להיות קשור לרבי שמעון, כשמשמחים את האנשים בחתונה שלו, אני מרגיש שהוא מחזיר לי על זה."

ר' אברהם בלטי: "כשרואים ציבור גדול ששש ושמש לכבוד התנא האלוקי זו הרגשה שאי אפשר לתאר אותה במילים. גם אם ננסה לא שייך לתאר אותה במילים, הרגשה עילאית, פשוט מאוד אני מנגן וזועק את המילים של השיר, בין אם הן של בקשה או הודיה המילים מקבלות משמעות אחרת לגמרי בצורה הזאת וזו זכות."

ר' דוד קליגר: "גם להגיד את המילים, זה פשוט מרומם, כבר יוחאי, ואמרתם כה לחי, תוך כדי הריקודים כשיש מילים קדושות כאלה אם אומרים אותן זה מרומם ממש, זה מביא לבכי כשמתחברים לקדושה הזו."

ר' נחמן צוקר: "ניגוני הרגש הללו באמת מביאים לבכי, אני יכול להתחיל לנגן ולדמוע, הריקודים, התפילות, כשאדם מתפלל הוא כולו תפילה. כשהוא רוקד, כולו ריקוד. כשמנגנים, כולנו נגינה, ל"ג בעומר במירון זה משהו שמצפים לו כל השנה, יום שמרגישים שהתפילות עולות למעלה."

מתוך געגועים עזים שלושתם פורצים בניגון ומותירים אותנו

בציפייה דרוכה ליום הקדוש.

"אָב הַרְחֵמֵן שְׁמַע קוֹלֵנוּ, בְּהַלּוֹא דְבַר יוֹחָאי: אֶתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵנוּ בְּרַ יוֹחָאי: אֲשֶׁרֵינוּ הָשֵׁב שְׂכִינְתְּךָ לְצִיּוֹן עִירֵנוּ, בְּהַלּוֹא דְבַר יוֹחָאי: הַיּוֹם תִּשְׁמַע שְׁוֹעֲתֵנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵנוּ בְּרַ יוֹחָאי: אֲשֶׁרֵינוּ"

(מתוך ניצוצות : <https://www.turbo-ad.co.il/nizozot>)

כל הגוונים מתקבצים ביחד למקום אחד, האחדות, השמחה, הצדיק, הקיבוץ הגדול, יש בזה הרבה דברים דומים. נראה שאותם אנשים שיגיעו לאומן זה סגנון האנשים שמגיעים למירון, אנשים שמחפשים את הצדיק, מחפשים את הקירבה לקדוש ברוך הוא דרך הצדיקים."

ר' דוד קליגר: "אולי כחסידי ברסלב אנחנו באמת מתרגשים יותר במירון כי זה מתחיל להכין אותנו לראש השנה כשזה מזכיר לנו את הקיבוץ באומן. כל שנה אני באמת פותח את הבוקר של ל"ג בעומר כשאני מנגן בהדלקה של ברסלב שנערכת בשטח של תוא"י, מי שבאמת רוצה לרקוד ברווח יכול להגיע לשם, זה במקום מרווח ורחב ידיים ללא צפיפות ודוחק."

לסיום, אילו רגעים מיוחדים נחרטו לכם במהלך השנים מהנגינה במירון?

ר' נחמן צוקר: "אני נוהג ככה, ואני מאמין שגם חבריי נוהגים כך, שלפני שעולים לנגן מצטרפים לריקודים בחצר, בלי זה אי אפשר לנגן, צריכים לזכות קודם לרקוד עם רשב"י לפני שעולים לנגן. באחת השנים כשהגעתי לחצר המערה, ר' אברהם בלטי ניגן על הבמה ואני הייתי אמור לעלות אחריו, בינתיים התחלתי לרקוד ותוך כדי גם נעמדתי לקרוא זוהר בחצר המערה. תוך כדי שאני קורא, הנגינה של הכליזמר הייתה כל כך מיוחדת, ופתאום פרצתי בבכי, הייתי אמור להחליף את ר' אברהם אבל פשוט לא יכולתי לעלות לנגן, לא הצלחתי לעצור את הדמעות."

"באמת הניגונים הללו שהם בלי מילים רק מנגינות מביאים לכזו התעוררות מתוך שמחה וגעגועים לקדוש ברוך הוא שאין בשום ניגונים אחרים, אולי דווקא בגלל שזה בלי מילים אז זה גבוה יותר. אני זוכר שר' אברהם חיכה שאני אעלה במקומו, אבל עמדתי שם זמן ממושך בכיתי ובכיתי. זה סוג של בכי שבאמת אנחנו מכירים רק באומן בציון הקדוש, והניגונים הללו אצל רשב"י הם ממש מנקים את הלב, מרגישים אחרי זה משהו חדש, נשמה נקיה יותר."

ר' אברהם בלטי: כמו שר' נחמן צוקר אמר, באמת גם אני מקפיד לרקוד לפני שאני עולה לנגן, זו ממש חובה, חייבים להתחבר לרבי שמעון בריקודים קודם. הייתה שנה אחת אחרי שאני רוקד זמן ממושך, ודקות ספורות לפני שאני עולה לבמה ניגש אלי יהודי וצעק לי 'אברהם, תתפוס מקווה לפני שאתה עולה לנגן'. ברגע הראשון לא חשבתי באמת לעשות את זה, כולם יודעים איך נראים מי המקווה במירון בל"ג בעומר, אבל אז נזכרתי בסיפור שאבא שלי סיפר לי.

"לפני בערך ארבעים שנה הוא הגיע פעם עם הגר"א ברלנד למקווה בבני ברק, שלא החליפו בו את המים תקופה ארוכה מאוד, המים שהו שם הרבה זמן והיו ממש מעופשים, כמובן

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

**כשיצאתי מהציון והוצאתי את הטלפון מהכיס,
ראיתי כתוב בו 'שיחה שלא נענתה'. הזרתי אל
המתקשר, ולתדמהתי הוא מבקש ממני בלי הרבה
הקדמות והסברים את פרטי חשבון הבנק שלי...**

David Cohen Flash90

שני סיפורים מנפלאות רשב"י

עוד סיפר: ביום ר"ח תמוז תש"פ נסעתי למירון עם בני שי' כהכנה דרבה לפני הבר מצוה שלו, ומאד רציתי להראותו בפנים את דברי הזוה"ק הידועים בשבח וגדולת מעלת יום הבר מצוה. אך לצערי לא ידעתי איה מקורו טהור בספר הזוהר. אין לי את מי לשאול ואיך לברר. גם לא סיפרתי לבני שברצוני ללמוד עמו את הקטע הזה בפנים.

בבואי להיכל הקודש, נעמדתי ליד הארון הגדול הנמצא בדרומה של מערת רשב"י, שם מונחים ספרי הזוהר, והבטתי בערגה על הכרכים הקדושים והתחלתי לקרוא מזמורי תהילים (מבלי לחשוב יותר מדי...). לאחר שתי דקות הבן יקר לי שישב לצידי ועיין בספר מזדמן שהיה מונח על השולחן, מושך בזרועי ומראה לי 'דבר מענין'... הספר נפתח לו במקום בו מובא הפסוק בתהילים 'בני אתה אני היום ילדתיך', ושם נכתב בהערות שלמטה, שבזוה"ק פרשת משפטים דף צ"ח ע"א דרש מפסוק זה על יום ה'בר מצוה' עיי"ש.

הרגשתי בחוש שרשב"י זיע"א שלח לחפצי לימוד תורתו את המקום המדויק באופן שלא יעלה על הדעת.

(באר הפרשה)

שח הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

סיפר לי בעל המעשה, איש צדיק וחסיד. בר"ח אייר ש"ז עליתי לציון הקודש באת"ק מירון. לאחר תפילת מוסף ניגשתי להשתטח על הציון, ובהיות שהיתה לי מועקה גדולה מאד בענייני ממונות, התחננתי מעומקא דליבא להשי"ת שיושיעני בזכות רשב"י זיע"א. ומתוך 'הלחץ זה הדחק', ושלא כהרגלי כלל וכלל, יצאו מפי המילים: רשב"ע, הראני נא שתפילתי מקובלת ומרוצה לפניך! נשארתי בציון עד אחרי מנחה גדולה, ולכשיצאתי מהציון והוצאתי את הטלפון מהכיס ראיתי כתוב בו 'שיחה שלא נענתה'. חזרתי אל המתקשר, ולתדמהתי הוא מבקש ממני בלי הרבה הקדמות והסברים את פרטי חשבון הבנק שלי...

סוף דבר, יהודי יקר זה, שאמנם אני מכירו אך מעולם לא דיברתי עמו על עניני הפרטיים, ובודאי לא בעניני כספים וכיו"ב, העביר לי כמה אלפי שקלים שלדבריו ניתנו לו לחלוקה והוא הבין שמן הסתם יש לי הוצאות, ולכן התקשר...

כשבדקתי לראות באיזה שעה הוא התקשר בפעם הראשונה כשלא עניתי לו, נפעמתי לראות שהיה זה ממש באותם רגעים בודדים שהשתטחתי על הציון וביקשתי מהקב"ה שיראני כי תפילתי רצויה...

**יום של שמחה כבר מתקופת דור המדבר: שני
מקורות מעניינים ומפתיעים שאולי לא הכרתם,
על סיבת השמחה המיוחדת ביום ל"ג בעומר**

יום שמחתו של רשב"י

(א) הגאון רבי שמעון פולק זצ"ל בשו"ת 'שם משמעון' השלם הוצאת מכון ירושלים תשנ"ג, חלק שני, מקדים את מקור שמחת ל"ג בעומר עוד לתקופת דור המדבר, על פי הכתוב (במדבר פרק י' פסוקים יא-יב) "ויהי בשנה השנית בחודש השני בעשרים בחודש נעלה הענן מעל משכן העדות ויסעו בני ישראל למסעיהם ממדבר סיני" וגו', ממנו אנו למדים שביום כ' באייר נסעו בני ישראל לראשונה מאז הגיעם להר סיני כמעט שנה קודם. לכן

מהו מקור השמחה המיוחדת בל"ג בעומר? טעמים רבים, ידועים יותר וידועים פחות, נאמרו לסיבת השמחה וההילולא של התנא הא' רשב"י זיע"א, אשר נתעלה לשמי רום ביום ל"ג בעומר. יעוין ספר 'טעמי המנהגים' ענייני הילולא דרשב"י; 'המועדים בהלכה', ספר התודעה, שו"ת 'מים ההלכה' חלק ראשון סימן עט, ועוד. להלן נביא שני מקורות חדשים מאלו הפחות ידועים לשמחה זו.

קובע הוא שבועדי היום שלפני יום נסיעתם, דהיינו י"ט באייר, היה אמור להוות לגביהם יום טוב של משתה ושמחה, שהרי אז נשלם התפקיד והתעודה שהייתה עליהם במקום המקודש לתורה ולתעודה, הוא הר סיני, וזאת על פי דברי מדרש רבה על שיר השירים המובאים גם בשולחן ערוך (או"ח סי' תרסט) שעושין סעודה לגמרה של תורה, וזהו המקור לשמחת תורה בשמיני עצרת ולשמחה בעת סיום מסכת.

אלא שכאן עושה הוא חשבון, שיום י"ט באייר באותה שנה שניה לצאתם ממצרים חל בשבת, זאת ע"פ הידוע שר"ח ניסן באותה שנה שבו הוקם המשכן חל ביום ראשון, יעוין שבת פז ע"ב, אשר על כן בלתי אפשרי היה לעשות בו יום טוב לגמרה של תורה, היות שאין מערבין שמחה בשמחה, כמו שכאשר חלים פורים או ראש חודש בשבת איין עושים הסעודה בשבת מטעם זה, יעוין הדעות בזה בשו"ע או"ח סי' תרפח וסי' תיח. וממילא יוצא שהיו מוכרחים להקדים המשחה והשמחה ליום י"ח באייר, שהוא ל"ג בעומר. ומסיים בעל 'שם משמעון': "וממילא ישנו ודאי טעם גדול להחזיק יום הל"ג בעומר ליו"ט, כיון שעשו אבותינו

ע"ה אותו ליו"ט ושמחה מצד גמרה של תורה".

ב) הרב צבי קפלן בספרו 'על גדות ים התלמוד' מביא את דברי מר י. בן טובים שהתפרסמו ביום ל"ג בעומר תשי"ז, שמרן הגאון רבי יוסף רוזין זצ"ל, הרוגאצ'ובר, הראה לו בירושלמי שנקודת היישוב בארץ ישראל הרחוקה ביותר מירושלים בימי הבית, הייתה מהלך שבעה עשר יום מירושלים, וא"כ נושאי הביכורים הראשונים שיצאו מן המקום המרוחק ביותר בדרכם לירושלים, יצאו שבעה עשר יום לפני חג השבועות, כלומר ביום ל"ג בעומר. וזהו לדעת הרוגאצ'ובר זצ"ל מקורה של השמחה ביום זה. מר בן טובים ביקש לגלות לו היכן מצויים הדברים הנ"ל בירושלמי, ויעוין שם בספרו של הרב צבי קפלן מה שדן ופלפל בזה.

נראה ששני מקורות מפתיעים ומעניינים אלו מאששים את שכתב בשו"ת 'מים ההלכה' (שם עמוד קנא): "מקורותיו של יום זה סמויים במקצת וצבינו אפוף מסתורין, כפי שרמזו דורשי רשומות בפסוק "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" - גל: ל"ג בעומר"

(הרב לוי יצחק לפידות, 'המבשר תורני' אמור תשס"ט)

בעניינא דיומא - ל"ג בעומר

מה אמר הרבי משומרי אמונים זצ"ל כשלא יכלו לעלות למירון בזמן מלחמת 'ששת הימים'? מי עלו לקבר הרשב"י בזמן העוצר הבריטי בשנת תשי"ז, במלחמת תש"ח, ובימי השואה הנוראה? ומי הם גדולי האדמו"רים שחירפו נפשם ועלו לציין הק' באייר תשכ"ז?

"כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" - מאמר מרתק מאת הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

ממתחם 'בני עקיבא', אל הצינן הקדוש, ולשבת שם שעות.... פעם אחת ישבתי עם ספרים ליד הצינן ולפתע מתיישב לידי הגר"ש אויערבאך זצ"ל, שישב ולמד בניחותא ליד הצינן הקדוש, במשך כמה שעות, כותב וכותב חידושי תורה....

שפר נחשב, במשך עשרות שנים, כעסקן רב פעלים, יו"ר איגוד בתי הכנסת בארץ ועוד משרות רבות. הפעם נתמקד דווקא בזמן שהותו של ר' אליעזר שפר בצבא, בימי המלחמה, כשהוא הגיע למירון, לבדו...

למעלה מ-80 שנה הגיע שפר למירון בכל שנה ושנה. גם בשנים בהן היה קשה מאד וכמעט בלתי אפשרי להגיע לחגיגת ל"ג בעומר במירון, שפר היה שם, ושמר על המסורת הקדומה של העלייה לצינן הרשב"י הקדוש זיע"א.

"סבא רבא שלי", סיפר שפר בראיון עיתונאי, "רבי יהושע ביין, היה חסיד גור שעלה לארץ. היה לו חלום מיוחד לבנות ישיבה במירון, והוא הגשים אותו: הוא בנה את ישיבת הרשב"י במירון בשנת תרס"ו. זמן קצר לפני כן הוא עלה לארץ עם המשפחה והביא את הסבתא והאמא שלי למירון, לגור שם במקום. היום בישיבה הזו, באותו מבנה (רק שכיום הוא הרבה יותר רחב)

כפי המסתמן, רק יחידי סגולה ואחמ"ם יזכו השנה לעלות לצינן הרשב"י הקדוש זיע"א במירון. החריגים שיקבלו אישור לעלות להר להשתתף בהדלקות הבודדות שאושרו, יאלצו לקבל אישור מארבעה שרים: שר הבריאות, שר הפנים, שר הדתות ושר התחבורה...

לא, זאת לא הפעם הראשונה בהיסטוריה היהודית שהילולת הרשב"י מבוטלת, או מתקיימת בצורה מצומצמת ביותר. הבה ונקרא על ל"ג בעומר בימים קשים.

כל אנשי מירון הכירו היטב את העסקן רב הפעלים ר' אליעזר שפר ז"ל. שפר, שנפטר בשנה שעברה, נולד בטבריה. הוא היה דור שישי למשפחה של חסידי קרלין, שעלתה לארץ בשנת תקל"ז בעליית החסידים לארץ ישראל. סבו, ר' משה לייב, הקים את מלון שפר - האכסניה היהודית הראשונה בטבריה. אביו ר' חיים שפר ניהל את חברת "אגד" בטבריה עשרות שנים. אבי סבו, רבי יהושע ביין, הקים את הבית היהודי הראשון בכפר מירון, בית שבו שוכנת כיום הישיבה התיכונית בני עקיבא במירון, שם שהו בני ישיבת קול תורה שנים רבות, במהלך ה'קמפ' השנתי בחודש אב. (באותם ימים טובים נהגתי פעמים רבות לרדת כמה מטרים

בשנת התש"ח, בזמן מלחמת העצמאות, סיפר שפר, לא היה אפילו לא אדם אחד בציון, עד כמה שהוא יודע. "עוד לא פגשתי מישהו שהיה שם באותה שנה. הייתי נער צעיר, וברגע ששמעתי שמירון שוחררה, מיד הלכתי לשם עם חבר. אבל בל"ג בעומר של אותה שנה, גם הפלוגה הדתית וגם יוסף הגלילי, מאבות המיישבים במירון, לא היו במירון בתש"ח. כשהגעתי למירון אחרי ששחררו אותי, ביקשנו סליחה מרבי שמעון ורבי אלעזר בנו שלא זכינו להגיע לציונו בל"ג בעומר".

וגם לא מעט מופתים וניסים ראה ר' אליעזר על הציון במהלך השנים. "ראיתי שם הרבה מופתים, וגם שמעתי מבית אבא, סבא וסבא רבא על מופתים רבים שהם ראו במירון. יש לי אמונה גדולה שהמקום הזה והתפילות בזכות רבי שמעון והדלקת הנרות, מלווה במופתים. אני זוכר מילדותי סיפור אחד מיוחד: באה אז למירון, בעיצומו של ל"ג בעומר, מכונית מפוארת היישר מבירות. יצא ממנה, בלבוש הדור, סוחר יהודי גדול מלבנון, ואתו אשתו והבת. הבת הזאת הייתה חולת נפש, והוא הביא אותה וחיפש לה מזור. הצדיקים שישבו שם, אמרו לו להכניס אותה לשלושה ימים לחדר מעל הציון - אחד מהחדרים בהם לנו עולי הרגל שבאו למירון - והיא תבריא.

"אני הייתי ילד בן 12-11, והייתי אז אצל דודי ודודתי וספגתי את האווירה המירונית. זה עניין אותי כילד, כי ראיתי כזה אדם שמגיע עם מכונית כמותה לא ראיתי עד אז. אותו אדם אכן עשה כמו שנאמר לו, והניח את בתו בחדר מעל לציון, עם אוכל ושתייה כמובן. שלושת הימים הבאים היו ימים נוראים, בלילות היא בכתה בקולי קולות. בסוף עברו שלושת הימים, אביה הגיע ופתח את החדר, ומצא ילדה מולו ילדה בריאה ושלמה, רגועה ומדברת לעניין. איך זה קרה? האם צריך לנהוג כך? לא יודע, אני מספר את מה שהיה. ברבות השנים ראיתי אנשים רבים שבאו למירון להתפלל על ריפוי או זיווג וב"ה נושעו.

"היום במירון יש את העניין הח"י רוטל שלא היה בעבר במירון, אבל הדלקת נרות, אמירת תהלים, שירה וריקודים - היו תמיד. יש מנהג נוסף שנוהג בחלקו עד היום, המנהג להדליק את ההדלקה במירון עם בגדים של אנשים חולים, כסגולה להחלמתם. בזמנו ראיתי אנשים שהביאו את בגדי זהב של החולים שישימו להדלקה, כי האמינו שיש בזה עניין והעניין הוא גם לא להביא את הבגדים ה'שמאטע' של החולים אלא הבגדים הכי יפים ויקרים. היית רואה זהב שנמס מהבגדים מהחום הכבד של ההדלקה. היום זה כבר פחות נפוץ, כי ההדלקות מאד מסודרות והן ברובן על ידי האדמו"רים וקשה להניח שם בגדים".

לסיום, אמר ר' אליעזר שפר ז"ל בראיון ל'כל הזמן': "אני מאמין באמונה שלמה בזכותו העצומה של רבי שמעון המשפיעה על אלה שבאים אל הציון ביום ההילולא. במקום הזה יש נשמה יתירה בזכות רבבי רבבות פרקי התהלים והדמעות שזרמו בו כמים במהלך השנים".

שמעתי שיוסף גלילי, בספרו 'ספר מירון', מספר שבזמן

שוכנת ישיבת בני עקיבא במירון, שגם היא נקראת ישיבת רשב"י. היסוד שלה, כאמור, היה על ידי עליה של קבוצה קטנה שהגיעה לשם, בראשות סבי, שהקימה שם כולל ואת ישיבת הרשב"י. זה מצד אמי. ואילו מצד האבא, מדובר על 200 שנה של קשר למירון, מאז עליית החסידים לארץ ישראל. הם אימצו את המנהג של האר"י הקדוש זיע"א, רבי יצחק לוריא, שהוביל את בנו למירון בגיל 3. יש גם עדות של תלמידו רבי חיים ויטאל, שבגיל 3 הביאו אותו למירון ל'גמילה'. והם אימצו את המנהג הזה. כל הציבור החסידי שהיה אז בארץ, שמנה אלפים בסה"כ, אימץ את המנהג, שנוהג מאז ועד היום. בקרוב יהיה במירון החללק'ה של הנין שלי, שהוא כבר דור עשירי בא"י, ואצלנו במשפחה כולם הולכים לחללק'ה למירון, מלבד יחידים שעושים את החללק'ה בציון שמעון הצדיק. אז אצלנו זו מסורת בת למעלה מ-200 שנה. אני עצמי, עולה למירון מידי שנה בשנה מאז החללק'ה שלי, לפני 80 שנה".

מוטה גור: "אם תסע למירון - אשלח אותך ישר לכלא 6"

זיכרון מיוחד שיש לו, קשור במלחמת ששת הימים. "שירתתי אז בצנחנים, ובאותה שנה, שנת תשכ"ז ל"ג בעומר חל במוצ"ש. הלכתי אז למוטה גור, שהיה מפקד החטיבה, חטיבה 55, ואמרת לי שאני רוצה לנסוע לל"ג בעומר למירון. הוא אמר לי: "נפלת על הראש? כל רגע צפויה תקיפה ולא ידוע מתי תתחיל המלחמה. אבל" - הוא הוסיף ואמר - "אני מכיר אותך, אתה הרי תלך בכל מקרה, אז אני אומר לך מראש: אם אתה חוזר ואנחנו לא במקום שחנינו (שהיה במחנה ישראל, מול נתב"ג) לך ישר לכלא 6 ותתארך שם לחודש, אין צורך לבוא אליי לשפיטה, אני שופט אותך מראש..."

"הלכתי למירון באותה שנה, אני מגיע למקום, ואין זכר להדלקה, אין כליזמריים, החצר ריקה. אבל אני - שמרתי על המסורת. התקדמתי לכיוון הציון, ופתאום אני שומע שירה מאחד החדרים. אני עולה למעלה, ואני רואה את האדמו"ר רבי מרדכי מזועהיל זצ"ל שר עם כמה מחסידיו. אנחנו אמנם משתייכים לחסידות קרלין, אבל הכרתי אותו. היו שם באותה שנה אולי עשרה אנשים. הרבי שראה אותי, חייל צעיר, מולו, שאל מה קורה? אבל אני לא ידעתי יותר מאחרים מתי תפרוץ המלחמה. לפני לכתתי הוא נתן לי את ברכתו.

"לאחר מכן ניגשתי לציון עצמו, שם מצאתי את חכם אהרון יהודי שהיה גר במירון כל השנה, כבר אז. חכם אהרון הגיע מקווקז ברגל, ולא עזב את מירון גם כשהיה יישוב ערבי כולו. אף הוא נתן לי ברכה, ולאחר מכן חזרתי לחטיבה. אני יכול לומר בוודאות שבמירון של שנת תשכ"ז היו שם רק ר' מרדכי מזועהיל, חכם אהרון, שהיה ליד הציון יום ולילה, וכמה חסידים. באותו זמן גם הייתה 'האפלה' ואי אפשר היה לעשות הדלקה או בכלל להדליק אורות, כדי שהאויב לא יפציץ מקומות מוארים. גם מעבר לאותה שנה, הציבור במירון עוד היה קטן באופן כללי".

מלחמת העולם השנייה, התקיימה ההילולא במתכונת מצומצמת. גם בשנת תש"ז התקיימה ההילולא מאד מצומצמת, בגלל העוצר שביצעו הבריטים באזור בשעות הערב. בשנת תש"ח, בזמן מלחמת השחרור, לא התקיימה בכלל ההילולא בקבר הרשב"י ובשנת תש"ט כבר התקיימה ההילולא גדולה.

בספר 'בקודש חזיתך' ח"ג, של רבי דב בער רבינוביץ זצ"ל, מספר: "מאז פרצו פרעות הערבים במסגרת 'המרד הגדול', בשנת תרע"ו, ועד לפרוץ מלחמת העולם השנייה בשנת ת"ש, היתה סכנת

דרכים גדולה וחמורה, וההילולא דרשב"י לא התקיימה ברוב עם והמון חוגג כרגיל, כי אם במתי מעט חסידים ואנשי מעשה שעלי מעיה"ק צפת להדליק ההדלקה בשליחות הקודש. מסיבות אלו, נמנע אדמו"ר הקדוש מבאיאן לייפציג זי"ע מלעלות למירון להילולא דרשב"י באותה שנה. ואי לכך, העלה את האש בהדלקת הרשב"י רבה של צפת הגאון החסיד רבי אברהם לייב זילברמן זצ"ל, בשליחות אדמו"ר הקדוש. אמנם בשנה הבאה, לקראת ל"ג בעומר ת"ש, עלה האדמו"ר מבאיאן לייפציג זי"ע למירון, שם העלה את אש הקודש בליל ל"ג בעומר על ציון התנא האלקי רשב"י. והופעתו באתרא קדישא מירון להילולא דרשב"י - יחד עם עוד צדיקים מבני המשפחה, ובתוכם הרה"ק רבי ישראל מהוסיטין זצוק"ל, שעלו ובאו גם הם באותה שנה למירון, עוררה התרגשות כבירה בקרב החסידים והמון העם, שנהרו בהמוניהם למירון להשתתף גם הם בהילולא דרשב"י."

" כאמור, באותה שנה, עלה גם הרה"ק רבי ישראל מהוסיטין זצוק"ל למירון, להילולא דרשב"י, והגיע גם הוא למעמד ההדלקה. והנה, בעלות אדמו"ר הק' מבאיאן לייפציג זי"ע אל גג הציון הקרוש, ובראותו כי הרה"ק מהוסיטין זצוק"ל נמצא גם הוא שם, אזי למרות חשקו ותשוקתו העצומה להדליק את ההדלקה בחזקת אבותיו, כפי שהתבטא "מתי יבוא לידי ואקיימנו", ועל אף טרחתו ומאמציו הכבירים למעלה מכוחותיו להגיע לאתרא קדישא מירון בכדי להדליק ההדלקה, ברוב צדקותו ובעוצם ענוותנותו שיגר אח הרב החסיד רבי שלמה טלינגטור ז"ל אל הרה"ק מהוסיטין, לכבדו בשמו בהדלקת ההדלקה. ברם כאשר מסר הדברים לפני הרה"ק רבי ישראל מהוסיטין זצוק"ל, סירב להדליק את ההדלקה, בהטעימו, כי זכות זו שייכת לבית באיאן."

ומי היה בציון בזמן 'ששת הימים'?

באותו חודש אייר הגיעו לציון כמה יהודים קדושים נוספים הלא הם כ"ק האמרי חיים' מויוניץ' זצ"ל ובנו כ"ק הישועות משה' זצ"ל.

הגרמ"מ פקשר שליט"א, רב קהילת ויוניץ בעירנו, סיפר ל'קוראים אלעד': "באייר תשכ"ז היה מצב בטחוני מסוכן ביותר והתנועה היתה אסורה. היתה אז מדיניות האפלה והכל היה חשוק. ה"אמרי חיים" הודיע שברצונו לנסוע למירון, כדי להעביר לשלומם של היושבים בציון בקבר הרשב"י זי"ע, אך עזרתו

מקודש, הרבנית ע"ה, וגם בנו כ"ק האדמו"ר הישועות משה זצ"ל, ניסו לשכנעו בכל כוחם לבל ייסע עד מירון, אך ה"אמרי חיים" היה נחרץ והוא הודיע באופן חד משמעי שהוא נוסע למירון ויהי מה. הוא נסע, יחד עם בנו הישועות משה" זצ"ל למירון והם הגיעו ל"אזור המלחמה". כל מירון היה מלא וגדוש בחיילים וטנקים. המפקדים תמחו מה עושה כאן הרבי, אך הם איפשרו לו להיכנס לציון פנימה.

הרבי ביקש שאיש לא ייכנס איתו. הוא נכנס לבדו, השתטח על הציון בהתרגשות עזה והחל לקרוא בקול רם ובכחיות עצומות תהילים. רק לעמוד בחוץ ולשמוע כבר היה זה מחזה נורא הוד וכשהסתיימה תפילתו אמר הרבי זי"ע "ש' ברוך השם! פעלנו ישועה קרובה". והישועה, כך כולנו יודעים, אכן לא איחרה לבוא. ממשיך הגרמ"מ פקשר שליט"א ומספר: "באחד מימי ל"ג בעומר נעמדו ה"אמרי חיים" ואחיו אהובו ה"מקור ברוך" מסערט וז'וניץ בבית הסמוך יחסית לקבר הרשב"י והביטו בהתפעלות בהמון האדם הנוהר לקבר הרשב"י. ה"מקור ברוך" אמר בדמע לאחיו: "ראה נא, ראה כיצד יש ליהודים אמונה פשוטה וזכה. אנשים לא רואים כלום ולא מבינים כלום ובכל זאת הם באים ממרחקים כדי לעלות ולהתפלל בציון הרשב"י..."

השיב לו ה"אמרי חיים" שה"בית אהרון" אומר: "מה הקודש ברוך הוא לכל - אף רבי שמעון בר יוחאי לכל!"... ידידי הרה"ג רבי גמליאל רבינוביץ שלח לי את הקטע הבא, שמתאים, חבל מאד, גם לל"ג בעומר השנה, כאשר ככל הנראה לא נוכל לעלות לקבר הרשב"י, בגלל מגיפת הקורונה.

בל"ג בעומר התשכ"ז, בעיצומה של מלחמת 'ששת הימים', ערך הרבי בעל ה'חוקי חיים' משומרי-אמונים זצ"ל את ההדלקה המסורתית, ואמר את הדברים הבאים: "כדאי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק (ברכות ט' ע"א), הנה בכל שנה נוסעים למירון על ציון קדשו, והשנה שאי אפשר ללכת שם להתפלל, כדאי לסמוך עליו בשעת הדחק כזה, שהוא יתפלל עלינו.

כעת הוא בבחינת 'ויעבור מרדכי', (אסתר ד', י"ז), שביטל מרדכי הצדיק היום טוב של פסח, והתענו אז ביום טוב, (מגילה ט"ו ע"א), והוא כדי להראות לעילא איזה פנים יש לכל העולמות כשבני ישראל אינם מקיימים הפסח, וכן היום, כי בכל שנה ושנה נוסעים רבבות לציון הרשב"י, והשנה שלא נוסעים למירון, מראים בזה איזה פנים יש לכל העולמות כשאינם נוסעים למירון, ובודאי הרשב"י ירעיש עולמות על זה, והוא יפטור אותנו מן הדין, כי אם בחייו אמר כן, כל שכן לאחר הסתלקותו, וזכותו יעמוד לנו להינצל מכל פגעים רעים אנחנו וכל בני ישראל אמנ".

ניסים ונפלאות בזמן "הרעש": הציון שב והתחבר

רבי יוסף סופר בעל "עדות ביהוסף" מספר על הנפלאות שאירעו בימיו בקבר הרשב"י זיע"א, כשאירעה רעידת אדמה גדולה בצפת: "וכשיצא הרעש על הארץ, בחודש חשון תקכ"ב, באו כל הישמעאלים הערלים שבאותו מקום, לזה הבנין של

החתם סופר, כך למדנו בדבריו, סבר שרעידת האדמה בצפת אירעה בגלל שעם ישראל העדיף לעלות לצפת ומירון להילולות הצדיקים, ולא להגיע לירושלים עיר הקודש...

מה התכוין החתם סופר ש" אך לפי דברי אליהו זכור לטוב, שרעידת הארץ הוא מקנאת ירושלים?" האם החתם סופר פירסם בפומבי שאלהיו הנביא מגיע אליו ומדבר איתו?

לא ולא. החתם סופר מתכוין לקטע הבא, המובא ב'מדרש תנחומא' (פרשת בראשית, יב): "שאל אליהו זכור לטוב את רב מרי מפני מה זועות באות לעולם, אמר לו: בשעה שהקב"ה רואה את ישראל שאינן מפרישין מעשרותן כתיקנן, זועות באות לעולם. אמר לו אליהו ז"ל: חייך, כן הוא סיבה של דבר, אלא כך הוא עיקרו של דבר, בשעה שהקב"ה מביט בעולמו ורואה בתי עבודת כוכבים יושבים על תילם בטח שלוה ושאנן, ובית מקדשו חרב, באותה שעה רוצה להפיל את העולם ומזעזע..."

7 הרוגים בקבר הרשב"י

והיה גם אסון מחריד במהלך הילולת הרשב"י, אסון המפולת בל"ג בעומר תרע"א.

באותה שנה חל ל"ג בעומר ביום שלישי, ואלפי יהודים באו למירון להשתתף בהילולא. שיירות שיירות יצאו מירושלים, מיפו ומהמושבות היהודיות, יחד עם תיירים רבים מחוץ לארץ. בהתקרב שעת ההדלקה עמדו על גג בית המדרש מאות אנשים. בית המדרש היה זרוע אור. חסידים ואנשי מעשה ואברכים עולי ימים סיימו את לימוד ה"אידרא" והתכוננו להילולא. השמש כבר הניח סחבות ובלויי בגדים באגן שעל עמוד האבן ויצק שמן עליהם, ואף הצית גפרור ומסרו לאיש שקנה את זכות ההדלקה הראשונה, אך נראתה שלהבת האש וזעקה נוראה פילחה את האויר. המעקה שעל גג בית המדרש נהרס ומאות האנשים שנשענו עליו נפלו איש על רעהו לתוך החצר.

פרטים על מאורע זה אנו למדים מעיתונות הימים ההם, כפי שמביא אותם הסופר המוחנן רבי בצלאל לנדוי זצ"ל בספרו הנודע 'מסע מירון' וכפי המובא במקורות נוספים. בעתון "החרות" שהופיע בירושלים ביום ששי פורסם מברק שנשלח מצפת ביום שלישי כי במירון, בקברו של רבי שמעון בר יוחאי, "קרה אסון גדול שנפלה המעקה שאצל הדלקה. שבע נפשות מתו והרבה נפצעו. רובם הם צפתים. פרטים במכתב". אף מחיפה הגיע מברק על "אסון גדול בהילולת רשב"י במירון. נפלה מעקה. שבעה מתו ושלושים נפצעו". אולם המערכת הוסיפה "כל זמן אשר לא נקבל מכתבים ברורים, שיספרו לנו את כל פרטי האסון הנורא הזה, אי אפשר לנו כעת להרחיב הדיבור ולחפש הסיבות להמאורע האיום הזה".

בעתון, שהופיע ביום שני, שבוע לאחר האסון, צוין כי "המכתבים מצפת ומחיפה טרם הגיעו אולם נוסעים שהיו במירון בהילולת רשב"י סיפרו את פרטי המאורע הנורא", ומסרו את שמות ההרוגים: "הרב ר' דב ב"ר צבי מברדיטשוב, צפת, בן מ'

רשב"י ז"ל, והדלת היתה סגורה וצעקו כולם ופתחו פיהם ואמרו: "רבי שמעון, רבי שמעון! מאחר שאתה אדם גדול בעולם וחשוב, וגם שמענו מפי אבותינו מחשיבותך וגם בעינינו אתה חשוב, פתח פתחך", ומיד נפתחה הדלת מאליה והלכו כולם לפנים, וגם הבתים שלהם ונשיהם ניצלו ולא היה להם היזק כלל, ועכשיו הוא רבי שמעון, חשוב בעיניהם מאוד ביותר".

בהמשך מכתבו של רבי יוסף סופר, הוא מוסיף: "כשהיה רעש שני ביום ז' כסלו, ברחו כולם, היהודים וערלים ושמעאלים, לבנין של רשב"י ז"ל ככפעם הראשונה, וכשבאו קרוב לשם ראו שהבנין כולו הגביה והתנשא את עצמו למעלה וקפץ באויר כמו אדם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, וכיפה מלמעלה של זה הבנין, התחלקה לשני חלקים לחצאין, והיו פתוחים לשניים. כיון שראו זאת נפלה חרדה גדולה עליהם ונתחלחו מאוד, ופתחו כולם וצעקו "רבי שמעון, רבי שמעון! אם הבנין שלך כך הוא, מה יהיה סופנו עמנו", וזה היה יותר מחצי שעה, ואחר כך שקטה הארץ שקט הרעש ועמד הבנין על מקומו, והכיפה של מעלה שנתחלקה לשני חלקים נתחברה יחדיו כבראשונה ולא היה להם היזק כלל, והאנשים שבאו לשם ראו הנס הגדול בזה הבנין מבחוץ ובפנים אם יש איזה סימן אז איזה חריץ קטן ולא נמצא כלל שום סימן או סדק בחומה שהיתה כבראשונה".

בקונטרס ל"ג בעומר, של תושב עירנו ומחבר הספרים הנודע הרה"ג רבי שמעון גוטמן שליט"א, מצטט מדבריו של מרן החתם סופר זיע"א (דרשות חת"ס דף ש"צ תורת משה הספד דף נ"ט) בשעה שהספיד את הרוגי רעידת האדמה בצפת בשנת תקנ"ז. רבינו החתם סופר אמר אז: "אך לפי דברי אליהו זכור לטוב, שרעידת הארץ הוא מקנאת ירושלים, נראה לי כי צדיק הוא אלוקינו, וקנאת ירושלים עשתה זאת, כי שם שער השמים עיר שחבורה לה יחדיו שם הר המוריה עקידת יצחק, שם שכב יעקב וחלם לו סולם, שם הר בית ה' ותל שכל פיות עליו פונים ולא זזה שכינה מכותל מערבי, והנה נשכחה לגמרי זה מקרוב מאה שנים שמו פניהם לצפת, כי שם קבר איש אלוקים הרשב"י במירון והאר"י בצפת, וכל העולים לארץ ישראל לא שמו פניהם אלא לצפת וטבריה, וירושלים נשכחה לגמרי והורד מכבודה, ובמקום שגם בזמן הזה מצוה לעלות לרגל לירושלים כמ"ש והוכיח בשאלת יעב"ץ חלק א', לא שם איש על לב אלא לעלות לצפת להילולא דרשב"י, אשר כבר היה לי ויכוח בזה עם הגאון מהר"ז מרגליות זצ"ל היכן מצוינו לעשות יום מועד ביום סילוק צדיק, הלא אמרו חז"ל (נדרים י"ב). הרי עלי שלא לאכול בשר ביום שמת בו רבו, וז' אדר הוא יום תענית, וכן ר"ח ניסן וי' ניסן וכ"ו ניסן יום מיתת יהושע בן נון (שו"ע או"ח סי' תק"פ), שקוראים לו בזוהר פרשת האזינו בשם 'הילולא', הוא על דרך דאמרו חז"ל במסכת מו"ק "קצף על עולמו ולקח ממנו נפשות ושמה בהם ככלה", ועכ"פ לא ידעתי מה מקום להילולא ולעזוב את ירושלים, וצדיק עד החימה עזה בעו"ה, וצדיק ה' המביט לארץ ותרעד אותיות עדר ירושלים הקודש..."

הפצועים לצפת על חשבוננו. היו ביניהם שהעזו ודרשו עשרה פרנק, אך הקיימקאם ענה להם ברצועות על כתפם והכריח אותם לשאת את הפצועים. לכל פצוע נלווה יהודי אחד להשגיח עליו. אותו קיימקאם לא נסע ממירון עד שכל הפצועים הועברו לצפת. בית החולים החדש רוטשילד, שהיה עומד סגור מיום היווסדו, נפתח בו ביום ואליה הכניסו את החולים והפצועים וד"ר דוד ביקר אצלם בכל יום ויום.

ביום חמישי נערכה הלווית ההרוגים במירון עצמה. שבעת הרוגים הובאו אל אולם ביהכ"נ, והספידו אותם רבי נפתלי חנה'לס ורבי יוסף קנוביץ מרבני צפת. כל העם געה בבכייה וקרע את בגדיו ויברך ברכת "דיין האמת" ואחר הובאו המתים למקום מנוחתם בכפר. בו ביום נתאספו כל בני צפת לבתי המדרשות לאמירת תהילים.

גם בטבריה פרצה הבהלה בבוקר השכם עם הגיע השמועה. במהירות הברק פשטה בכל העיר וכתב העיתון מספר כי נורא היה לראות במחזה. כל העיר כמעט קמה בצעקה אחת. חברות חברות, אגודות אגודות, התאספו בקרן זוית או בתוך השוק, ופניהם קודרים ונזעמים. הנשים מרימות קול צעקה וזוועה, כי כמעט אין בית אשר אין לה קרוב במירון. רבים פתחו בצעקה והתדפקו על דלתות בית הטלגרף לשאול על בניהם וקרוביהם, אך פקיד הדואר, המתון והישר, מאן לשמוע בקולם, באמרו כי לא תספיק התשובה לבוא עד שיבואו אורחים משם ויודע הדבר בפרטות.

האסון זיעזע את היישוב, ובכל הערים והמושבות נאספו תרומות לטובת האלמנות והיתומים. תושבי ירושלים התגייסו לעזרתם של תושבי צפת, ובכרוז מיוחד שפורסם בירושלים נדרשה עזרה מיידית "להחיש ישע מהיר להאלמנות והיתומים של אותם שכבר שבקו חיים לכל חי, ולאותם הפצועים, לאותם בעלי המומים שנשבר עתה מטה לחמם ועולמם חשך בעדם". במשך שלושה שבועות נאסף כאלף פראנק, סכום הגון לפי יכולתה הדלה של ירושלים בימים ההם. גם יהודי בוכארה הושיטו יד עזרה לאחיהם האומללים ושלחו סכומי כסף הגונים למטרה זו, ובייחוד גילה פעילות רבי יונתן בנימין הלוי הורבין בא כח פקא"מ (פקידי ואמרכלי אמשטרדם) שהיה במירון בעת האסון, הוא התנדב לכל ההוצאות הנצרכות לטפל בחולים וכן למבשלת מיוחדת עבורם. כן השאיר עבור שתי אלמנות ויתומים אחדים שמונה פרנק לכל אחר בשבוע.

רבני צפת החליטו בשנה ההיא לדאוג ולבטל את מנהג ההדלקה במירון ולפחות לאסור על הנשים לבקר שמה בל"ג בעומר, שכן הביקור הזה קבל בשנים האחרונות צורה לא מתאימה כלל לרוח התנא השוכב במקום הזה "זה נעשה מקום אוסף לאנשים ריקים ופוחזים, בחורים ובתולות יחדיו". אחד מרבני טבריה כתב מכתב לעיתון "החירות" ובו ציין כי "החובה מוטלת על כל ראשינו וגדולינו לשים לב אל התוצאות של כל מאורע או מקרה, וללמוד מהן". לדעתו, יש מקום לדיון אם

שנה, הניח אלמנה ושבעה יתומים. הב' מרדכי איסר ב"ר נתן מילנר, מצפת, בן י"ג שנה. הב' בן רבי משה ליב מלודז' בן ח' שנה. הב' משה יוסף ב"ר שמחה שפר, צפת, בן י"ד שנה. ר' ישראל מטיס, צפת, בן ס"ה שנה. האשה קליריל מרמרש, צפת, בת ס' שנה. העלמה יהודית ב"ר זידיל לודמיר, צפת, בת י"ג שנה".

למחרת היום נפטרו במירון עצמה שניים מהפצועים: ר' משה ב"ר חיים דוד, בן מ"ד שנה, מלמד במושבות משמר הירדן, הניח אלמנה ויתומים. ור' ליב שפינר ממושבת ראש פנה, בן נ' שנים. ארבעה נוספים נפטרו לאחר מכן בצפת מבין הפצועים.

רק ביום שישי, כ"ד באייר, פורסמו בעיתון פרטים על המאורע, שהיה כרוך באי זהירות. הקונה את ההדלקה מהחכמים נטל את אבוקת ההדלקה והתחיל להפחיד את האנשים שעמדו מסביבו, כדי שיתרחקו ממנו, ואלה נדחקו זה אל זה, מיראתם פן ישרפו בגדיהם מניצוצות האש. דחיפת ההמון היתה כל כך גדולה מאחור עד שהמעקה שעליה נשענו האנשים, שהיתה גבוהה שבעה מטר מהחצר ושהיתה רעועה, נהרסה פתאום ואיתה גם יסודות הגג. כמאה אנשים נגררו אחרי האבנים ונתגלגלו אל החצר על ראשי ההמון שעמד שם אף הוא צפוף ודחוק, כך מדווח העיתון בלשון מליצית, כזאת שלא נפוצה היום בעיתונים... לדברי כתב העיתון, העירו האנשים שהיו במושב הזקנים, כי צריך לחזק את בדקי המעקה ולתקן אותה, אך האחראים לא שמו לב לאזהרה זו.

בכתבה נמסר כי הבהלה היתה נוראה. כל אחד חיפש אחרי קרובו וכל אישה אחרי בעלה או בנה. כולם חשבו ודימו באותם הרגעים הנוראים כי כל הנופלים והעומדים למטה מצאו את קבריהם מתחת לעיי המפולת, שכן במהומה הרבה שפרצה בקרב הקהל דחק כל איש את רעהו. למרבה המבוכה לא נמצא רופא באותו מעמד ולא היה מי שיגיש עזרה רפואית לפצועים.

מפקד המשטרה התורכית בצפת, הקיימקאם חסין אפנדי אלאחדאב, שעמד על גג מול מקום ההדלקה, גילה תושייה. הוא קפץ מעל הגג אל תוך החצר, ופקד על החיילים לבלתי תת לאיש להיכנס אל החצר, כדי שלא ידרכו על גופות הנפצעים. חיל אחד נשלח לצפת, הרחוקה כשלוש שעות ממירון, לקרוא את הרופאים והרוקחים תושבי צפת ולהביא סמי מרפא. בינתיים נאספו גוויות המתים, שבעה במספר, לחדר מיוחד והפצועים הובלו לבית מושב הזקנים כדי לחבוש את פצעייהם. רופאי צפת ד"ר דוד, ד"ר בדרש, וכן ד"ר משיוף שבא לראות את משפחתו בצפת, ואיתם רופא העירייה קסם אפנדי, וכן הרוקחים של צפת: דוד באר, לוריא והורביץ, הגיעו למירון והחלו מיד לטפל בפצועים.

ואנחנו נמשיך לצטט את עיתוני התקופה. שימו לב ללשון המליצית היפה: "המשתדלים התלבטו כיצד להוביל את הפצועים לצפת, כי במירון אי אפשר להשיג שום דבר, לא אוכל לא מיטות ולא כלים. למזלם מצאו קרשים בבתי מושב הזקנים, ומיד החלו להכין מיטות. כשראה הקיימקאם שהנגרים לא יספיקו לעבודה החל בעצמו לעזור להם במלאכת הנגרות עד שגמרו את המיטות. הקיימקאם אף הורה לתושביה הערביים של מירון להוביל את

הגויים הערבים אומרים שהצדיק אינו רוצה שיבואו היהודים הללו בפריקת עול לטנף את החצר שלו. בתי עם בני שי' יצאו מן החצר קודם האסון כג' מינוטין (=דקות) ת"ל על חסדו, ברוך הטוב והמטיב". הדברים האלה אינם צריכים פירוש, או לעיניים שכך ראות ולאזניים שכך שומעות!..."

מאורע זה נידון ע"י ר' ישעיה הורביץ מצפת בספרו "עדן ציון", המספר: "בימי נעורי היה דבר מפורסם, שרואים ניסים ונפלאות במירון, אבל לדאבונינו, בזמן האחרון בעוה"ר נהפך הדבר כי בשנת תרע"א בליל ל"ג בעומר כמבואר בס' שפתי קדושים, בשם המקובל מהר"ש מאוסטרופליא, ומוסיף לספר כי "אז נתעוררו הרבה מחסידי צאנז ובראשם הרב שלהם הגאון החסיד הרב יצחק ראבין זצ"ל, ואמרו שזה עונש מן השמים מפני התערבות האנשים והנשים בל"ג בעומר במירון, ודרשו לגזור איסור וגזרה, כמדומה לי גם חרם, על הנשים שלא יסעו בל"ג בעומר למירון, והרבה עמדו לנגדם שלא להרחיק לעשות זאת. הסוף היה כי חסידי צאנז ניצחו, ובאסיפת החכמים והזקנים שבעיר גזרו האיסור הגז' על שבע שנים. כמוכן אשר אח"כ כמעט נשבת השמחה הגדולה אשר היתה רגילה להיות בל"ג בעומר במירון וגם התגלחות הנ"ל היה בזעיר אנפין, כיון שהאבות בלתי האמהות היו צריכים לטפל עם התינוקות, ובפרט אחר כך בשנת תרע"ד, שפרצה המלחמה הראשונה הארורה, ערבה כל שמחה", והוא מוסיף לספר כי "מן השמים הוכיחו..."

זכותו של רשב"י זיע"א תעמוד לנו גם מרחוק....
(מקורות: כל הזמן, מסע מירון, קונטרס ל"ג בעומר, בקודש חזיתך ועוד).

(פורסם ב'קוראים אלעד', גליון אמור התש"פ)

להמשיך להבא את מנהג ההדלקה במירון או לבטלו כליל, מאידך הושמעה דעה ש"אסור לבטל מנהג קדום כזה, שנתחבב כל כך על בני עמנו ושמאות ואלפים יהודים באים מכל קצווי ארץ ליום החגיגה הזאת".

"המודיע" הסביר: מדוע אירע האסון הנורא?

הדים למאורע היו גם בגולה, ובעיתון "המודיע" שיצא לאור בפולטובה, צויין כי "מעולם לא אירע אסון במירון, אם כי אלפים השתתפו בחגיגות מירון, ומעולם לא נתמעך אדם שם. מספרים שפעם אחת נפל אחד מן הגג ונזדעזע מוחו והכניסוהו לבית מדרשו של רשב"י ולן שם כל הלילה ובבוקר עמד על רגליו בריא אולם", והוא יודע גם הסיבה לאסון הנוכחי....

"והנה בשנים האחרונות שבאו להקולוניות אנשי רוסיה ועושים כל תועבה בפרהסיא, התחילו לבוא ג"כ למירון ויהיו לשמצה בעיני יראי ה'. ובשנה הזאת באו בחורים ובתולות יחדיו ומנגנים ומשוררים, והעיקר משוררות השירים המיוחדים להציניסטען (להציונים). ותמיד בעת ההדלקה שנעשה על הגג עומדים שם צפופים עם רב ולמטה בהחצר קהל גדול עומדים ג"כ צפופים, והגג מוקף במעקה של אבנים גדולות. תיכף לאחר ההדלקה המנהג שהיראים משוררים הפזמון "בר יוחאי", ובשנה הזאת נתאספו הבחורים והבתולות, מקושטות בחוצפה יתירה על הגג וכיון שנעשתה ההדלקה התחילו הבתולות לשיר השירים שלהן. ברגע הזה באה רוח סערה גדולה מאוד וברגע נשברה מעקת האבנים והתחילו נופלים האנשים ביחד עם האבנים על העומדים למטה ונהרגו כמה אנשים והרבה נפצעו קשה. גם

בעניינא דיומא - ל"ג בעומר

"א מפלה פאר אלע שונאי ישראל" - מקורות וטעמים למנהג צדיקים לירות בחץ וקשת בל"ג בעומר

מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

ולכן נוהגים הילדים לשחק בקשת ביום זה.

טעמי המנהג

ה'בני יששכר' כותב הטעם ששמע מהרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע, שבימי רבי שמעון בר יוחאי לא נראתה הקשת כמבואר בירושלמי (ברכות פ"ט ה"ב) לפי שזכותו הגדולה הגנה על כל העולם מפני הפורענות, ולכן ביום עלותו למרום עושים סימן לזה.

ויש שנתנו רמז לזה ע"פ המבואר בספרים הקדושים שיום ל"ג בעומר מסוגל לקבלת התפילות, וקש"ת ראשי תיבות ש'מע ק'ול

כתב ה'בני יששכר' (מאמר חודש אייר אות ד), שמנהג התלמידים בני בי רב לירות בקשת ביום ל"ג בעומר, וה'מאור ושמש' (רמזי ל"ג בעומר) כתב על זה שמנהג ישראל תורה ונרמז בו סוד גדול.

מנהג זה היה נהוג בשנים קדמוניות בקהילות ישראל העתיקות בפולין ואשכנז, שביום ל"ג בעומר יצאו המלמדים עם תלמידיהם ליערות והשדות עם חץ וקשת והשתעשעו שם במשחק הקשת. ובספר "וידבר משה" (עמ' קפח) כותב הטעם שדווקא הילדים היו נוהגים במנהג זה, לפי שפטירת הצדיקים היא בעבור עוונות הדור ואילו זכותם של התשב"ר עומדת לדור, וכן הקשת רומזת להגנה,

ומובא בספרים הק' שלדרוך בקשת ביום ל"ג בעומר הוא סגולה להיושע בבנים, והרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין ז"ע מביא סימוכין לסגולה זו על פי הפסוק בדברי הימים (א' ת, מ) "ויהיו בני אולם אנשים גיבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני בנים". ה'אמרי חיים' מויז'ניץ ז"ע היה אומר בעת יריית החץ: "וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק, א מפלה פאר אלע שונאי ישראל". ומסופר שפעם יצא הרה"ק מסטרעטין זצ"ל עם תלמידיו ביער ודרך קשתו לארבע רוחות השמים, וכיוון חץ אחד לעיר הבירה וינה לארמון המלך ונפגע רשע אחד צורר היהודים, ונתבטלה באותו היום גזירה קשה שאיימה לפגוע בכלל ישראל. ויש צדיקים שנהגו לדרוך בקשת בעת עריכת שולחנם לכבוד ההילולא, וכך היו נוהגים ה'חקל יצחק' מספינקא והאדמו"ר מצאנז קלויזנבורג, זצוק"ל.

להארות והערות ניתן לפנות למכון 'המנהג'
במייל: hamenhog@gmail.com

ת'פילתנו. וחכמי הקבלה אמרו שבא לרמז שאנו זקוקים לרחמי שמים ('שיח השדה', על פי ספר הזוהר הק' ח"ג רטו, א). עוד טעם מובא בספר 'מגן אברהם' להמגיד מטריסק ז"ע, כיון שימי הספירה הם זמן תשובה ובפרט ביום ל"ג בעומר שבו היא ספירת הוד שבהוד, וצריכים לשוב בתשובה שלמה ע"י מלחמה גדולה שילחם האדם ביצרו הרע, וצריך האדם להלביש את עצמו בכלי נצחי קרב, שיזרוק חיצים ובליסטראות נגד יצרו, וזה מרומז בל"ג שהוא אותיות ג"ל - חצי מתבת גלג"ל, וגלגל הוא מקיף בעיגול, וחצי גלגל הוא בציר קשת, ומלפנים היה המלחמה בקשת, ולכן כדי לרמז למלחמת האדם עם יצרו נוהגים לירות בקשת בל"ג בעומר.

מנהג הצדיקים

בספר 'עטרת ישועה' כתב שמנהג הצדיקים לירות ובקשת ובחיצים ביום הזה. וכך נהגו אדמו"רי צאנז, קארלין, ויז'ניץ וקאסאן.

סגולות וישועות

וראה זה פלא: מיד לאחר שלמד חצי ממה שקיבל על עצמו, נכנס לו מן הצד סכום נכבד ביותר שהיה בו כדי לפרוע את חובותיו לגמ"חים, וככל שהתקדם בלימודו כך הורווח לו יותר עד שנסתם ה'חור'...

מי ש'מתחבר' לרשב"י ב'חבל' של קבלה טובה, מאירה לו זכותו וכוחו דרשב"י עד למרחקים

ידבר רש' קיבל על עצמו ללמוד סכום גדול (720) של דפי הזוה"ק (לפי הוצאת הדפוס של 'מתוק מדבש') במהלך השנה הקרובה, ועמד בדיבורו [כשהוא משתדל להבין את הנגלות שבזוה"ק, ואילו את החלק הנסתר רק אמר בפיו].

וראה זה פלא, מיד לאחר שלמד חצי ממה שקיבל על עצמו 'נכנס' לו 'מן הצד' סכום נכבד ביותר שהיה בזה כדי פרעון ההלוואות שלקח מגמ"חים, וככל שהתקדם בלימודו כך באה לו ההרווחה עד שנסתם ה'חור' שהיה בחשבון הבנק עם כל ההלוואות שנטל מהם, ואף נשאר לו 'עודף'.

ללמדנו על ההשפעות הנפלאות שזוכה מי ש'מחבר' לרשב"י בכל קבלה טובה שהיא, אם בלימוד הזוה"ק או בשאר לימודים, ואם בהנהגה טובה בסור מרע או בעשה טוב.

(באר הפרשה)

ראה נא בנוהג שבעולם, מעמידים בכל ארץ ועיר בניין גדול שמשם מעבירים את זרם החשמ"ל (עלקטרי"ק). והנה אפשר שיעמוד אדם בסמוך ממש לאותו הבנין וחשכה לו, לעומתו יש המקבלים 'אורה' אף במרחק גדול מאד. וההפרש ביניהם, כי הללו התחברו לאותו זרם ב'חוטים' ועבותות (חוטי חשמ"ל) ע"כ יש בביתם אורה ושמחה.

והנמשל, אם 'יתחבר' לרשב"י ב'חבל' של קבלה טובה, ויהא קשור בו ב'קשר של קיימא' - אזי תאיר לו זכותו וכוחו דרשב"י למרחק מרחקים.

סיפר בעל המעשה, אשר היה שקוע עד צווארו בחובות גדולים ל"ע, ולפני שנתיים ימים בל"ג בעומר תשע"ט, בהיותו באת"ק מירון בדרך העולה לציון הק', חשב לעצמו כי מן הראוי שיקבל על עצמו ללמוד זוה"ק. ואכן, אחר ששפך ליבו ב'מערה' בתחנונים

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מהו העניין הגדול בעליה לקברי צדיקים ובפרט לקבר הרשב"י ומה אומר על כך בעל הזוהר בעצמו? ועוד במאמר, כיצד יתכן שהעלו את התורה שבע"פ על הכתב למרות האיסור, ומה דינה של תורת הקבלה??

תורתנו מגן לנו • לרגל יומא דהילולא דרבי שמעון בר יוחאי

שם שלשה ימים", ומובא שם עוד, ששנה קודם שרבי חיים ויטל התוודע לאריז"ל, עלה האריז"ל לקבר הרשב"י עם בנו הקטן לתגלחת החלאקה. ובספרי תלמידי האריז"ל הקדוש (כמו בספר המסעות להרמ"ק, בהקדמת החרדים, ועוד) מובא שהאריז"ל הרבה לעלות עם תלמידיו לקבר הרשב"י פעמים רבות, ולא רק בל"ג בעומר.

יחד עם זאת, עלינו לזכור שהתנא האלוקי רשב"י ז"ע עצמו סבר, שעיקר עבודת היהודי בעולמו הוא עסק התורה ללא הפוגה. רשב"י ותלמידיו למדו תורה כל הזמן ללא הפסק ולא עשו שום דבר, גם לא מצוות חשובות אחרות, חוץ מללמוד (כפי שנאמר במפורש בגמרא: 'מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפילה. אמר רבי יוחנן לא שנו אלא כגון ר' שמעון בן יוחאי וחבריו, שתורתן זו היא אומנותן. אבל כגון אנו, מפסיקין בין לקריאת שמע בין לתפילה').

אותו רשב"י, שכל ספר הזוהר הקדוש שחיבר, גדוש בחיבת הקודש לעסק התורה, שוב ושוב ושוב, רומם את לימוד התורה לפסגות גבוהות, עד כי סבר שאדם צריך רק לעסוק בתורה, מבלי לעסוק כלל בפרנסה וביתר העניינים, (כבברכות לה, ב). רשב"י ז"ע העלה על נס את לימוד התורה, ועלינו לשנן לעצמנו כי זוהי עיקר משנתו של התנא האלוקי. תורה, תורה ותורה!

וכך כותב לנו בעל ההילולא עצמו, רשב"י זיע"א, בהקדמת ספר הזוהר הקדוש (מתורגם ללשון הקודש): "כמה שיש לו לבן אדם להשתדל בלימוד התורה יום ולילה. מפני שהקב"ה מקשיב לקולם של אלו העוסקים בתורה, ובכל מילה שהתחדשה בתורה - עושה רקיע אחד. תנו, באותה השעה שמילה בתורה התחדשה מפיו של האדם, אותה מילה יוצאת ועולה לפני הקדוש ברוך הוא, והקב"ה נוטל לאותה המילה ומעטרה בשבעים עיטורים".

רשב"י, בזוהר הקדוש, אומר לנו (הקדמת הזוה"ק, דף יא ע"א) שכוחו של תלמיד חכם גבוה הוא מעל גבוה, והוא עליון ונעלה על כולם, כי כל יהודי המשתדל בעסק התורה אינו מפחד מהעליונים ומהתחתונים, ואינו מפחד מכל מיני מרעין בישין, וזאת מפני שהוא אחוז ודבוק באילנא דחיי, בעץ החיים. ומוסיף הזוהר הקדוש ואומר, שגם כאשר נגזר עלינו גזירות קשות, שאינן אמורות להתבטל, מיד מתבטלות הגזירות על ידי העוסק בתורה. ועל כן מחזק אותנו רשב"י ואומר: "ובגלל כך, צריך האדם להשתדל בעסק התורה יום ולילה ולא יעזבנה, כי העוזב והפורש

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א
בחיפוש שערכת, במאגר הספרים של "פרויקט השו"ת", גיליתי שהזוהר הקדוש מעלה על נס, מחזק ומשבח למעלה מאלף פעמים(!!!), את עוסקי עסק התורה, המשתדלים בכל כוחם ללמוד תורה.

רבות יהודים ינהרו בל"ג בעומר הקרוב למירון, לשפוך שיח לפני נורא עליה בציונו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. מדוע טורחים ונוסעים כה הרבה יהודים לקבר רשב"י? מנהג התפילה על קברי צדיקים מובא כבר בגמרא בסוטה (לד, ב), שכלב עלה להשתטח על קברי האבות, כדי שיבקשו עליו רחמים ויצילוהו מעצת המרגלים. המנהג להתפלל בקברי צדיקים מוזכר במדרש קהלת (פרשה י) ובזוהר הקדוש במספר מקומות. רש"י ביבמות (קכב, א) כותב: "ובתשובת הגאונים מצאתי כל הנך ריגלי דאמוראי, היינו יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו, ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להושיב ישיבה שם".

בספר חסידים (סי' תנ) מובא ש"ברזילי הגלעדי אמר: אמות בעירי, כי הנאה יש למתים שאוהביהם הולכים על קבריהם ומבקשים על נשמתן טובה ומטיבים להם באותו עולם, וגם כשמבקשים מהם, הם מתפללים על החיים".

העליה לקברי צדיקים מוזכרת בשיטה מקובצת (כתובות קג, ב), בספר החרדים (פס"ה) בשם הרמב"ם, ובעוד מקומות רבים בספרי הראשונים והאחרונים.

ידועים דברי אדוננו הגר"א ז"ל בפירושו לתיקוני הזוהר, שמיום שחרב בית המקדש, אין הקב"ה משרה שכנתו אלא על קברי צדיקים. ובאגרת תלמיד האור החיים הקדוש תיאר בפרוטרוט על השתטחות רבו הגדול על קברי צדיקים רבים, וביניהם קבר הרשב"י ז"ע, שעל סגולת העליה לקברו הפליג בדברים נפלאים. ואכן, אין ספק שבעליה לציונו של רשב"י ז"ע במירון נוכל לפעול ישועות ע"י תפילותינו ובקשותינו, כמבואר בספרים ובמנהגי ישראל, וכפי המקובל מקדמא דנא, ממנהגו של הקדוש האריז"ל, כמובא ב'שער הכוונות' ש"אני ראיתי למורי (האריז"י) ז"ל, שעלה פעם אחת ביום ל"ג בעומר הוא וכל אנשי ביתו, וישב

תלמוד תורה, שאסור ללמוד תורה שבעל פה מתוך הכתב ואין זה דין בשינוי חפצא דתורה שבעל פה אלא דין בלימוד התורה שבעל פה.

ולפי"ז יתכן שהנה תורת רשב"י (ולפחות הספרים אדרא רבא ואדרא זוטא, יעויין בזה באדרא זוטא ח"ג, "הא השתא שעתא דרעותא הוא ואנא בעינא למיעל בלא כיסופא לעלמא דאתי וכו' וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב ורבי אלעזר ברי ילעי ושאר חבריאי ירחשון בלבייהו". ואמנם יעויין בזה"ק פרשת שלח, שכתב: "כל אינון מילין דשמע בההוא לילא ולעא לון ולהג לון ולא אנשי מלה וההוא שרגא נהיר קמיה כל ההוא לילא עד דאתא צפרא". ועיין בזה בשער מאמרי רשב"י ובאור יקר רעיא מהימנא שער ה' סי' א' ובהר חי פרשת וארא) נכתבה ביום פטירתו, ותלמידו רבי אבא כתבה. ובפשטות הכתיבה נועדה לשמר היטב את תורת רשב"י, אשר אמור להיפטר מהעולם עוד באותו היום. וא"כ אם נפרש כהצד שחסרון כתיבת תורה שבעל פה אינה חסרון בעצם הכתיבה, אלא בכך שלא לומדים מתוך הכתב, (וכן מוכח מדברי הראשונים, ואכמ"ל) אזי יתכן ואכן הכתיבה נועדה רק כדי לשמר את דברי רשב"י, מבלי שלמדו ממנה (לפחות ברבים) מתוך הכתב, ותורה זו נשתמרה בגליונותיה עד לאחר שהותרה הרצועה ע"י רבינו הקדוש לכתוב המשניות ותורה שבעל פה. וממילא אין בדבר כל איסור, שבאמת לא למדו את כתבי הזוהר עד לזמנו של רבי הקדוש.

ואכן, בספר יוחסין (מאמר א' ערך רשב"י) ובסדר הדורות (ערך רשב"י), כתבו שספרי הזוה"ק על כל חלקיו נסדרו רק שלש מאות שנה לאחר פטירת רשב"י. והרי גלוי וידוע לכל העמים, הפולמוס הגדול בענין ספר הזוה"ק האם מקורו מרשב"י או שר' משה די ליאון כתבו, או שמא רבנים אחרים מדורות הראשונים. הרי לנו שאכן ספר הזוה"ק לא נלמד בצורה מסודרת בכל מהלך הדורות, מכתבתו ועד זמן הראשונים. וא"כ יתכן לומר שאכן כתבוהו כדי לשמרו (עד שיהיה זמן של "עת לעשות לה" ויותר לפרסם, או ללמדו ליחידים בלבד) ולא ללמוד מתוכו, וממילא אין איסור בדבר.

עוד יתכן לומר שהיה פשוט לרשב"י ש"עת לעשות לה" שייך מאד בכתיבת תורת הסוד, באשר שבשונה מכל התורה שבעל פה שניתנה מנביאים הרבה והועברה לרבבות מעבירי התורה ולומדיה, כפטיש יפוצץ סלע. הרי שתורת הזוה"ק ניתנה אך ורק מרועה אחד, לקבוצת תלמידים קטנה, ובזמן קצר למאד. והנה נודע מש"כ הגר"ח מוולוז'ין דהא דסיני ועוקר הרים סיני עדיף (כבסוף הוריות), זהו דוקא עד שניתנה הרשות לכתוב התורה שבעל פה. מפני שעד אז היתה חובה על כל אחד מישראל לשנן את התורה לבל תישכח שאילולי היו בקיאים בה כנתינתה מסיני, לא היה שייך לפלפל ולעקור בה הרים. ונמצא שאת כל התורה שבעל פה העבירו כולם במרוצת הדורות מפה לאוזן, והשקיעו בכך רבות, כדי שהתורה תועבר ע"י כל אלפי לומדיה ומעתיקי שמועתה. וממילא עד זמנו של רבי הקדוש לא נשתכחה תורה

בדורות קדמונים קמו מערערים על תוקף גדולת ספר הזוהר הקדוש ויתר חיבורי אדונינו בר יוחאי זי"ע. אחת מהטענות, שהובאה גם בספר "ארי נהום" שחיבר רבי יהודה אריה די מודינא היא, כיצד כתבו תלמידי רשב"י את הזוהר הקדוש, והרי כולנו מכירים את דברי חז"ל (תמורה יד, ב ועוד) שאסור לכתוב בכתב את התורה שבעל פה ("דברים שבעל פה אי אתה רשאי לכותבן"). נביא בזאת את תירוצי האחרונים בענין ואת אשר נראה להוסיף ולהסביר בדבר.

בספר 'מגן וצינה' (להגר"י חבר, הנודע כ"פה שלישי להגר"א", פרק ט"ו) ובספר מאמר זוהר הרקיע (להגר"י ליינער מראדז'ין זצ"ל), ביארו שהרי מצינו במקומות רבים בש"ס שחז"ל כתבו דברי תורה, כפי שמצינו בשבת (ו', ב') שחז"ל כתבו מגילת סתרים, ופירש רש"י שהסתירה מפני שלא ניתנה ליכתב, וכששומעין דברי יחיד חדשים שאינם נשנים, כותבין אותן שלא ישתכחו ומסתירים את המגילה. וכן בב"מ ("צ"א, א') אמר רב מצאתי מגילת סתרים בי רב חיאי. ופירש רש"י: "מגלה טמונה, לפי שאסור לכתוב הלכות, וכשהיה שומע דבר חידוש וירא לשוכחו היה כותבו ומסתיר מן העין. וכן ביבמות (מט, ב), ירושלמי תענית (פ"ד ה"ב) ועוד. ובתמורה י"ד ב' נאמר שהותר להם לכתוב ספרא דאגדתא, עוד לפני שר"י הנשיא התיר לכתוב את הש"ס משום "עת לעשות לה" הפרו תורתך". והביאור בזה הוא עפ"ד הרמב"ם בהקדמתו ל"יד החזקה", שהדגיש מספר פעמים שעד רבינו הקדוש לא כתבו דברים שבעל-פה כדי ללמדם ברבים, והחל מר"י הנשיא החלו ללמד המשניות בכתב ברבים. והיינו שבדאי שהחכמים היו כותבים לעצמם את ביאורי התורה והלכותיה, וכל האיסור הוא ללמוד ברבים מתוך הכתב. וכן מפורש בתענית (כח, א) שהאיסור הוא דוקא בציבור.

וכ"כ התוס' ישנים יומא (ע, א) בשם ר"א ממיץ, שאם אינו מוציא את הרבים ידי חובתו, מותר לומר ע"פ דברים שבכתב. וממילא ספר הזוהר נכתב עד אז ליחידים בלבד.

ה"מגן וצינה" הוסיף שריבוי ההסתר דבר, והכתיבה הכל כך רמוזה של חלק הסוד שבהזוה"ק ויתר ספרי הסוד, (שאפילו הגר"א ז"ל, "שהשגתו וחכמתו בזה רבה על כל חכמי דורו וכמה דורות שלפניו", אמר שלהבין מאמר אחד בספרא דצניעותא צריך לטרוח מספר שבועות), זהו עצמו נחשב כמי שלא נכתב, כיון שאנשים רגילים הקוראים את הדברים - אינם מבינים מאומה, עכ"ד.

הבה ונוסיף: הגר"ב ז'ולטי זצ"ל, בספרו 'משנת יעב"ץ', והגר"א ש מאיר שליט"א בספרו 'עבודת משא' (הלכות תפילה פ"ב ה"ח) חקרו ודנו בדין "דברים שבעל פה לא ניתנו להיכתב", האם הוא חסרון בכתיבה, שאסור להפוך תורה שבעל פה לתורה כתובה, הדומה לתורה שבכתב, או שנאמר שהיא הלכה בהלכות

נחשבת לקריאה, ואינו מקבל ע"ז שחר מצות ת"ת. ולפי"ז שפיר
י"ל שהזוה"ק נכתב כדי שלא תשכח תורה זו, ומ"מ גם אם ילמדו
בכתיבה זו לא עברו איסור, ורק לא קיימו בזה מצות תלמוד תורה.
והעדיפו לכתוב תורה זו כדי שלא לאבדה, לאחר שאין בכתיבתה
ובלימוד כתיבתה איסור.

עוד י"ל שבחכמת הקבלה היה פשוט לרשב"י וחבריו שראוי
לכותבה משום "עת לעשות לה", מפני שכל ענין חכמה זו
מבוססת בעיקר על קבלה איש מפי איש, כנודע מספרים רבים.
ואף שגם השכל האנושי יכול לסלסל ולפלפל בדברים אלו, מ"מ
עיקרה "קבלה" היא, ממה שקיבלנו מהר סיני (כמש"כ הרמב"ן
ז"ל). ומנגד, תורה שבכתב - הלא היא כתובה לנו, ותורה שבעל
פה שגם קבלה היא מסיני איש מפי איש, עדיין מצינו בתמורה (טז,
א) שעתניאל בן קנז השיב את כל הנשכחות שבתורה שבעל פה
בכח פלפולו. וכן בב"מ (פה, ב) אמר ר' חנינא אי משתכחת תורה
מישראל מהדרנא לה מפלפולי. והיינו שאת התורה שבעל פה ניתן
להסבירה ע"י שכל אנושי זך הרעיון. ולכן, פחות חששו לאבדה
מתורת הקבלה, שלכאורה לא ניתן להשיבה בכח הפילפול, כי אם
בכח קבלה איש מפי איש, עד מפי משה מפי הגבורה.

– תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו,
אדונינו בר יוחאי".

שבעל פה ולא ניתנה להכתב. ומשא"כ תורת הח"ן, שרשב"י
היה אחד מעמודי התווך שלה, שאם לא תינתן להכתב היתה
יכולה היא להשתכח במהרה, מפני מיעוט הזמן שרשב"י העבירנה
כדבעי, מפני מיעוט התלמידים ששתו הדברים, ומפני קוצר
המשיגים, שהרי את תורת הנסתר לא היה שייך להעביר לכל
לומדי תורה, כי אם רק לצנועים חכמה. (וראה בכתבי הקדוש
הארי החי, שער מאמרי רשב"י פרשת משפטים, שיש בנשמות
הצדיקים בחינת אור המקיף שיש מהם, מבחינת אור הפנימי,
ואלו יכולים לדבר בנסתרות ורוא דרוזין בדרך כיסוי והעלם אשר
יבינום רק אלו הראויים להבין דבריהם. וע"כ פשיטא ליה לרשב"י
דבתורתו נאמר "עת לעשות", הרבה קודם לזמנו דרבי הקדוש.
וע"ע בשו"ת מפענח נעלמים (סי' ה').

עוד יתכן, שהנה רש"י בתמורה (יד, ב) כתב כך: "דברים שבעל
פה אינו רשאי לכותבן, וכל הלומד מהן מן הכתב אין לו שכר".
ויש לדקדק בלשונו שלשם מה הזכיר ענין השכר. ואפשר שאכן
רש"י חידש לנו כאן יסוד גדול, שאין איסור בעצם כתיבת תורה
שבעל פה, אלא שרק לא מקבלים שכר בלימודה מתוך הכתב.
וכן מצאתי בשו"ת חקרי לב או"ח (י"ב) שכתב שאין שום איסור
ועונש לקורא בע"פ דברים שבכתב ולמי שכותב דברים שבעל
פה וקוראם מהכתב, אלא שהקריאה אינה כדת של תורה לא

בעניינא דיומא - ל"ג בעומר

הבבא סאלי השתטה בבכיות על ציונו של רשב"י. רבי
שמעון בר יוחאי, אור מופלא רום מעלה, איך יתכן שהציון
הק' הגיע למצב כזה, שכמעט אין כאן שום מתפללים...
לאחר כמחצית השעה הופתעו מלווינו למראה עיניהם...

ואשרי העולים על ציונו

שאינו כמעט נפש חיה שמתפללת על ציונו. אנא ממך, עשה ככל
יכולתך שהציון הזה יתמלא, וירד ממני הצער הגדול והנורא הזה.
הבבא סאלי המשיך להתפלל, ולאחר כמחצית השעה כשהרים
את ראשו מצינו של רשב"י נראו לפתע אוטובוסים מלאים של
אנשים שבאו להשתטח על ציונו של הצדיק, ובתוך דקות ספורות
הציון התמלא במאות אנשים.

מלווהו של הבבא סאלי בירר אצל אותם אנשים לפשר בואם,
והללו סיפרו כי כלל לא התכוונו להגיע לציון במיוחד, אלא היו
בדרך ולפתע עלתה בהם מחשבה לעצור במירון ולעלות לציון
הק'.

(אור השבת)

היה זה באחד מימי ניסן. הרה"ק בבא סאלי זי"ע היה חלוש
בכוחו בעקבות גילו הרם ובריאותו שלא הייתה יציבה בעליל.
וכדרכו נסע להשתטח בציונו של רבי שמעון בר יוחאי שבמירון.
כשהוא מגיע לציון חשכו עיניו, ודמעות החלו זולגות על
לחייו. המחזה היה מצער. הציון הקדוש היה באותה שעה ריק
מאדם. נפש חיה לא הייתה שם מלבד הבבא סאלי, מלווהו ועוד
מנקה אחד.

הבבא סאלי לא ידע את עצמו מרוב צער, והשתטח בבכיות
קורעות לב על ציונו של הרשב"י תוך כדי שהוא מתפלל ומבכה
על מה שהוא רואה. ואלו היו מילותיו: "רבי שמעון בר יוחאי, אור
מופלא רום מעלה, איך יתכן שכך הגיע הציון הקדוש למצב שכזה,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

עשיתי חשבון פשוט: אם הצדיק זה ויתר כמה שנים על הנסיעה למירון בשביל רעייתו, אז אני, שרק קניתי כרטיס, לא אוותר?! ויתרתי, והייתה שמחה גדולה לכל המשפחה. אבל הסיפור לא נגמר כאן...

כדאי הוא רבי שמעון, לוותר...

אם צדיק זה ויתר כמה שנים לעלות מירונה, אז אני, שרק קניתי כרטיס, לא אוותר?!

ויתרתי, והייתה שמחה גדולה באותה שנה לכל המשפחה, וגם לי היתה הארה מיוחדת. בגמר הריקודים והארחה, כבר היתה שעה מאוחרת בלילה. סיימנו להשכיב את הקטנים ופרשתי לי לסלון לפינתי, הדלקתי נר ופתחתי את ספר הזוהר כפי שעשה רבי ומורי משך כמה וכמה שנים. אמנם איני מתקרב למדרגה שלו, אך ניסיתי. למרות שחשתי צביטה בלב המשכתי ללמוד בזוהר הקדוש.

ניגשתי למטבח להכין לי כוס שתיה חמה, והפלאפון שלי מצלצל פעם אחר פעם. עניתי לשיחה ועל הקו היה חבר שחודשים לא שוחחנו ושאלה בפיו: "האם אתה רוצה להצטרף אלי לנסיעה לרשב"? אני רוצה לנסוע ברכב שלי אבל אני מעדיף לנסוע עם חבר שיש לו רישיון כדי שאם אתעיף הוא יחליף אותי בנהיגה"... לשמחתי לא היה גבול. הרי כל כך חפצתי לנסוע ולא היה לי שום מוצא בדרך הטבע, והנה טלפון מחבר, המבקש שאצטרף אליו ברכב חדש ונוח. נסענו, התפללנו, וחזרנו בשלום ובשלווה... (טיב הקהילה)

את הסיפור שלי ראוי לפרסם לקראת ההילולא של רשב"י. רעייתי רצתה מאוד שאשאר בבית בליל ההילולא של רשב"י כדי שנשמח ונרקוד יחדיו עם הילדים הקטנים סביב המדורה השכונתית ונסעד יחדיו, ואחרי זה לא אכפת לה שאסע למירון להתפלל, ללמוד ולהמשיך ישועות עבורנו ועבור כלל ישראל. אך מה אעשה, שאת הכרטיס לאוטובוס כבר רכשתי, ובשעה כה מאוחרת אין סיכוי להשיג כרטיסים, שהלוא הכל כבר נמכר מראש.

נזכרתי בסיפור של אחד מגדולי הדור הקשור בעבותות אהבה לרשב"י ואף כתב כמה וכמה חיבורים בתורת הסוד. באחד משיעוריו עלה הנושא של העלייה למירון, ואמר הרב שבהיותם זוג צעיר מבורך בילדים קטנים חפצה אשתו לנסוע לרשב"י להעתיר בתפילה, והרי גם הוא רצה מאוד, אלא שהוא נקט במידת הוותרנות ונשאר עם הילדים הקטנים, ואת רעייתו שלח למירון להתפלל. ובבית, כך סיפר, הדליק נר לכבוד רשב"י וישב ללמוד את הזוהר הקדוש בין טיפול בילד האחד למשנהו. כך היה מנהגו כמה וכמה שנים, עד שגדלו הילדים ונסעו כל המשפחה יחדיו מירונה. עד כאן הסיפור שזכרתי. עכשיו עשיתי חשבון פשוט וקל:

סגולות וישועות

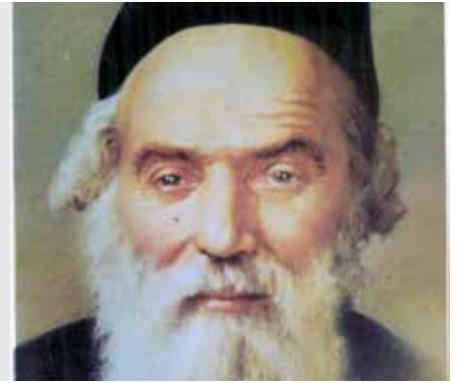
להזהיר גדולים על הקטנים: הסגולה המיוחדת בפרשת אמור לזש"ק

שנים ללדת זש"ק, ובשמעו את הדברים הללו קיים זה מה שכתוב בזה, בקריאת פרשה זו ככל משפטיה וחוקותיה (אם בדקדוק קריאת שניים מקרא ואחד תרגום, או בלימוד הפרשה עם מפרשיה כראוי), ולפקודת השנה נולד לו בן למזל"ט.

(באר הפרשה)

כותב הרה"ק ה'עטרת ישועה' זי"ע (בסוף פרשתנו): אמור' ואמרת הוא ב' פעמים 'אמור' (כלומר, שנזכר ב' פעמים לשון אמירה, וכאילו נכתב 'אמור' שתי פעמים, והוא) עולה (בגימטריא) 'פרו רבו' (494), וקריאת הפרשה זו יוכל להיות סגולה לבנים. וזהו 'להזהיר גדולים על הקטנים' - היינו להוליד ילדים קטנים. ואכן, שמעתי מעדים נאמנים על איש יהודי שהמתין כעשר

סיפור לשון הרע לתועלת - הוא היתר או חובה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

מציעא (לב, א) שאבידתו קודמת לאבידת חברו, וא"כ אינו צריך לגלות הדבר. וכן להימנע מלספר לתועלת מחשש שאם יודע שגילה יביא הדבר למחלוקת במשפחתו, דעת הגר"ח קניבסקי שיתנהג ב'שב ואל תעשה' ולא יגלה.

ומה דינו של סיפור לשון הרע על אביו או רבו לתועלת? בביאורים ומוספים מביאים כי דעת הגר"ח קרליץ שמוותר, וכן מבואר בספר חסידים (סי' תתפ"ז) שאדם שידוע שהוריו אינם נוהגים בנאמנות בפקדונות המופקדים אצלם צריך להודיע כן למפקיד; אלא שאם המפקיד חכם והגון יגלה לו האמת, ואם אינו חכם והגון לגלות לו, יאמר לו רק שלא יתן בידם [וראה מגילה יג, ב].

לספר רכילות כדי להציל את עצמו, גם כן נחשב כסיפור לתועלת, כמבואר בחפץ חיים לעיל. אכן, אין זה אלא כשהסיפור הוא על מי שגרם לו עוול, אך באופן שאין תועלת בעצם הסיפור, אלא רק שהמעביד של אדם רוצה לפטר אותו אם לא יספר מי עשה דבר מסוים, והסיפור מועיל לו שלא יפטר, כתב הח"ח לעיל שאסור לו לספר מי עשה זאת, מפני שאין תועלת בעצם הידיעה מי עשה זאת.

ההלכות הנלמדות היום ב'חפץ חיים' (כלל ט' מהלכות רכילות סעיפים א-ב) עוסקות באופני ההיתר לספר רכילות לתועלת, ובחמשת התנאים הנדרשים להיתר זה.

כפי שעולה מדברי ה'חפץ חיים', במקרה של תועלת אין זה רק 'היתר' - אלא חובה לספר, משום 'לא תעמוד על דם רעך'. לכן אין לאדם לפטור עצמו במקרים אלו מחובתו להציל את השני מנוזק, בטענה שאינו רוצה להיכנס לחשש איסור, אלא עליו לעיין היטב באופני ההיתר ולבדוק האם עליו לספר וכיצד לעשות זאת באופן הראוי.

בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מציינים, כי מלשון ה'חפץ חיים' בסעיף זה משמע שאם אין ודאות, אלא רק ספק שיסובב דבר רע, אין צריך לספר. ויש שכתב (חלקת בנימין) דהיינו רק שאין חיוב לספר, אך במקום שאין ידוע לו הדבר בוודאות אלא רק שמע כן מאחרים, לא נאמר 'לא תעמוד'. ומ"מ כתב שם שמוותר לספר את הדבר [אלא שיאמר לו שאינו בטוח בצדקת הדברים]. וראה עוד בביאורים ומוספים בענין זה, ומה הדין כאשר יש ספק אם תצא תועלת מסיפורו.

עוד מביאים בביאורים ומוספים כי במקום שיפסיד את פרנסתו אם יספר לשון הרע לתועלת הצלת חברו, מבואר בבבא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

כיצד היה שייך לנסות את אהרן הכהן?

יומא דף יח

גדלהו משל אחיו

בנים, שנהגו בו "כיבוד אב" בלאו הכי.

(אזנים לתורה)

הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל פירש בלשון הכתוב (טז יא) 'ואהרן מה הוא כי תלינו עליו', שהנה מובא בגמרא (עירובין סה:;) בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו, ואמר משה לקרח אם ברצונם להכיר בטבעו של אהרן מה הוא, הרי אין בידכם אלא כי תלינו עליו - לנסותו בנסיון הכעס, כי בכוסו אי אפשר שהרי כהן אסור בשתיית יין. אף בכיסו לא שייך לבדקו שהרי אמרו (יומא ת.) 'גדלהו משל אחיו' נמצא שהכהן גדול עשיר גדול הוא. אין בידכם לנסותו אלא 'כי תלינו' והיינו בכעסו (הגר"ש ודאזנער זצוק"ל בשם מורו הגר"מ שפירא ששמע מר"מ אריק, הובא בטל תודה החדש).

(באר הפרשה קרח)

על השלל מהמלחמה עם המדינים אומרת התורה בפרשת מטות 'ונתת לאלעזר הכהן' (במדבר לא כט). משמע שלא היה לשאר הכהנים חלק בזה. ורי"א נתן טעם לזה שבאמת היה המכס שייך לפינחס, שהיה "משוח מלחמה", ומסר חלקו לאביו מפני כבודו. אבל הקב"ה צוה "ונתתה לאלעזר הכהן ולא נזכר פינחס על תרומה זו. ונראה לפרש אומר הגאון ר' זלמן סורוצקין זצ"ל שע"י תרומה זו "העשירו" את אלעזר הכהן הגדול וכדרשת חז"ל "והכהן הגדול מאחיו - גדלהו משל אחיו" (יומא י"ח), היינו שמגדלין אותו בעשירות ויהיו דבריו נשמעים. וע"י זה שכל התרומה, שהיתה ראויה לכל הכהנים, ניתנה לאלעזר, נתגדל משל אחיו הכהנים. ומה שלא מצינו דבר כזה באהרן? - מפני שלא היו לו "אחים" כהנים, אלא

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

איזה אופן של 'תקרובת' עבודה זרה אוסר את החפץ המוקרב בהנאה?

אף אם הקריבוהו לפני עבודה זרה שאין הדרך לעבודה באופן זה של תקרובת. ולדוגמה, בהמה שהקריבוהו לעבודה זרה, נאסרת אף אם הקריבוהו לפני עבודה זרה שאין הדרך להקריב לפני קרבנות בהמה. וישנם אופנים של תקרובת שאינם אוסרים את החפץ אלא כאשר הקריבוהו לפני עבודה זרה אשר דרך עבודתה היא באופן זה של תקרובת.

[שו"ע תקפו, ד, משנ"ב יט, ושעה"צ לז]

כפי שלמדנו, חפץ ששימש כעבודה זרה של גוי, או שהגוי השתמש בו למעשה פולחן לעבודה זרה, אוסר בהנאה, אבל הגוי יכול 'לבטלו', ואז הוא מותר בהנאה. אולם, חפץ שהגוי הגיש כ'תקרובת' לפני עבודה זרה, אין הגוי יכול לבטלו, והוא אוסר בהנאה לעולם.

ולענין עצם איסור ההנאה, יש הבדל בין אופני התקרובת: ישנם אופנים מסוימים של תקרובת שאוסרים את החפץ בהנאה

האם יכול אדם לאסור על עצמו בנדר זריקת אבן לאוויר?

"תקיעת שופר", והתקיעה היא פעולה שהנדר לא חל עליה מדאורייתא, ומאידך, הזכיר את השופר בנוסח הנדר - האם הנדר חל רק מדרבנן, כיון שההנאה והמעשה אין בהם ממשות; או אנו מניחים שכיון שהזכיר את החפץ, היה בכוונתו לאסור עליו את החפץ עצמו, והנדר חל מדאורייתא.

[משנ"ב תקפו, כג-כד, ושעה"צ ס"ק מ]

מן התורה, נדר אינו חל אלא על דבר 'שיש בו ממש', כלומר, שאדם אוסר עליו חפץ מסוים; בין אם אוסר אותו לענין הנאה ממנו, ובין אם אוסר אותו לענין עשיית מעשה מסוים בחפץ, וכגון שאוסר על עצמו אבן לענין זריקתה באוויר.

ונחלקו הפוסקים בנוגע למי שאסר עליו הנאה מחפץ מסוים, או עשיית מעשה מסוים בחפץ, אך לא אסר בפירוש את החפץ עצמו, אלא רק הזכיר אותו בנוסח הנדר - וכגון שאסר על עצמו

מדוע קיום המצוות אינו נחשב כהנאה למרות שמקבלים עליהן שכר?

השכר, אלא הרצון לקיים את המצוה. וכתבו הפוסקים, שהאוסר על עצמו בנדר הנאה משופר, אוסר לתקוע בו בעצמו, כיון שיש כאלו הנהנים מכך שהם תוקעים בשופר, והנאה זו אינה של מצוה, ואסורה עליו; אולם, כשאין אחר שיתקע עבורו, או שִׁבְרֵי לו כי לא יהנה מכך שהוא תוקע, רשאי לתקוע בעצמו.

[שו"ע תקפו, ג רה, משנ"ב יד, כא רכב, ושעה"צ לח; ביאורים ומוספים דרשו, 24-25]

מותר לקיים מצוה בחפץ האסור בהנאה, משום שקיום המצוות אינו נחשב כהנאה, אלא כקיום גזירת המלך בלבד; ובלשון חכמינו ז"ל: "מצוות לאו ליהנות ניתנו". והשכר הניתן על קיום המצוה, אינו נדון כהנאה ישירה מן החפץ, אלא כהנאה הבאה בעקיפין, ולכן היא מותרת.

ויש שביאר ענין זה על פי דברי חז"ל, שהסבור לעשות מצוה, ונאנס ולא עשאה, נחשב לו הדבר כאילו עשאה ומקבל שכר; ונמצא, שלא מעשה המצוה בפועל הוא הגורם העיקרי להנאת

* אדם המשתמש בחפציו של חברו ללא רשותו, הוא גזלן. אולם, כשמדובר בחפצי מצוה, בתנאים מסוימים, אינו נקרא גזלן, כיון שחזקה היא שכל אדם שהוא מרוצה מכך שמתקיימת מצוה בחפציו. * חפץ ששימש כעבודה זרה של גוי, או שגוי השתמש בו לצורך פולחן לעבודה זרה, אסור בהנאה. אולם, אם גוי 'ביטל' את העבודה זרה שבחפץ, הריהו מותר בהנאה. * חפץ ששימש כעבודה זרה של ישראל, או שישראל השתמש בו לצורך פולחן לעבודה זרה, אסור בהנאה לעולם, ולא ניתן 'לבטלו'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזו רחיצה מותרת בתעניות ציבור?

בכך, ראוי לו לצום בכל תעניות הציבור משקיעת החמה בליל התענית, כמו בתשעה באב; אך אם התענית חלה ביום ראשון, אין להחמיר בכך, כיון שצריך לאכול במוצאי שבת את סעודת 'מלוה מלכה', שהיא חובה על פי דברי הגמרא ובשולחן ערוך, ואין חומרא זו דוחה אותה.

[משנ"ב תקנ"ו ר"י, ושעה"צ ח-ט; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

בהמשך לאמור: כתבו אחרונים, שנהגו להימנע בתעניות ציבור מרחיצת כל הגוף במים חמים, אך ניתן לרחוץ את את הפנים, הידיים והרגליים במים חמים, וכן לרחוץ את כל הגוף במים קרים. אולם, בעשרה בטבת שחל ביום שישי (- דבר שאינו אפשרי בתעניות האחרות לפי הלוח שבידנו), אין להימנע מרחיצה במים חמים, מפני כבוד השבת.

וכמו כן, כתבו הפוסקים ש'בעל נפש' שחש כי הוא יכול לעמוד

הלוח היומי

י"ז באייר | רבי יחזקאל ב"ר יהודה סג"ל הלוי לנדא זצ"ל, בעל נודע ביהודה, ציון לנפש חיה (צל"ח), דגול מרבבה, מראה יחזקאל ועוד

בשנת אלף תרנ"ז, נבקעו כל מעיינות תהום והחלה ירידת המבול על פני הארץ (לדעת רבי יהושע).

יארצייט:

תס"ז: רבי שאול ב"ר העשיל זצ"ל, מקראקא, אב"ד בריסק, קראקא ועוד.
תקנ"ג: רבי יחזקאל ב"ר יהודה סג"ל הלוי לנדא זצ"ל, בעל נודע ביהודה, ציון לנפש חיה (צל"ח), דגול מרבבה, מראה יחזקאל ועוד.
תק"ס: רבי משה חיים אפרים ב"ר יחיאל אשכנזי זצ"ל, מדיסקוב, בעל דגל מחנה אפרים, נכד הבעש"ט.
תקצ"א: רבי איתמר ב"ר ישראל וולגלרנטר זצ"ל, מקאנסקוואלי - פולין, בעל משמרת איתמר ועוד.
תרס"ה: רבי ברוך ב"ר מרדכי יהודה לייב מנדלבוים זצ"ל, אב"ד טורוב, סטולין, מאצ'וב, בעל קץ הימין ונודע בשערים.
תר"פ: רבי מרדכי ב"ר יוחנן טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מרחמסטריווקא. ובשנת תש"ג, רבי פנחס ב"ר מרדכי טברסקי הי"ד, מאוסטילא.

תרע"ז: רבי אלטר שלמה חיים ב"ר יוסף פרלוב זצ"ל, מקוידנוב.

תשט"ז: רבי אריה מרדכי ב"ר יעקב אהרן רבינוביץ זצ"ל, רבה של ב"ב ובעל קרני רא"ם ועוד.

תש"ע: רבי יעקב ניסן ב"ר אברהם דוד רוזנטל זצ"ל, אב"ד חיפה, ר"י הגר"א ובעל משנת יעקב.

האם מותר לתקוע בשופר של תקרובת עבודה זרה? | ומה הדין באופן שאדם נדר שלא יהנה מהשופר עצמו או מקולו של השופר?

תמצית שיעור הלכה במשנה ברורה הלכות ראש השנה במסגרת לימוד 'דף היומי בהלכה'
[משנ"ב חלק ו', סימן תקפ"ז סעיפים ד' - ה']

קולות, דהיינו, תשר"ת, תש"ת, תר"ת, שהם מעיקר הדין, ומובא כאן בהערה למשנה ברורה מהדורת 'דרשו' בשם הכף החיים, שאין הכוונה שיתקע רק תשר"ת תש"ת תר"ת, אלא יתקע שלש פעמים כל סדר, דהיינו, שלש פעמים תשר"ת, שלש פעמים תש"ת, ושלש פעמים תר"ת, סך הכל שלושים קולות.

אדם שהדיר את עצמו מהנאה מקולו של השופר

אדם שאמר, 'קונם השופר לתקיעתו עלי', באופן כזה אסור גם למישהו אחר לתקוע בו תקיעה של מצוה בשבילו, משום שאסור על עצמו את עצם התקיעה של אותו שופר, ונדר הוא איסור חפצא, ולכן הנדר חל, ויש פוסקים שטוענים, שבכל זאת הנדר לא חל, כיוון שהוא אסור על עצמו תקיעה שהיא דבר שאין בו ממש, אבל לפי הפוסקים המחמירים, כוונתו בנדרו לאסור על עצמו גם את הקול של השופר, וגם את השופר על הקול שלו.

אדם שנשבע שלא ישמע קול שופר

כל מה שנאמר כאן שאדם יכול לאסור את עצמו בשופר, זה רק בנדר, כיוון שהנדר חל על החפצא, והחפצא אינו מוזהר, אבל אדם שנשבע על כך, אינו יכול להפקיע את עצמו מתקיעת שופר, משום שהוא מושבע ועומד מהר סיני על קיום המצוות, ואם עשה זאת באיסור 'כולל', דהיינו, שכלל בשבועתו לאסור כל תקיעה שהיא וגם תקיעות של רשות, הדין הוא שזה חל גם על תקיעות של מצוה.

אדם שאוסר את עצמו על אדם מסוים, אז גם בשבועה זה חל, כיוון שהוא לא מצווה לשמוע תקיעת שופר מאותו אדם, וממילא השבועה חלה.

תקיעות בשופר של תקרובת עבודה זרה

מבואר בסעיף ג', שיש חילוק בין שופר של עבודה זרה של ישראל, לבין שופר של עבודה זרה של עכו"ם, שופר של עבודה זרה של ישראל, דהיינו, שהישראל עבד את השופר או השתמש בשופר לפני העבודה זרה שלו, הדין הוא, שלא יוצאים בשופר זה ידי חובת תקיעת שופר, משום שמכיוון שאין ביטול לעבודה זרה של ישראל לעולם, ממילא זה עומד לשריפה, ואין לשופר הזה את השיעור, אבל שופר של עבודה זרה של עכו"ם, מכיוון שיש ביטול לעבודה זרה של עכו"ם, ואפשר לבטל את העבודה זרה הזאת, אז אמנם לכתחילה אסור לתקוע בשופר הזה כי הוא מאוס, אבל בדיעבד אם הוא תקע בו, יוצאים בזה ידי חובת תקיעת שופר, ועל זה אומר השולחן ערוך בסעיף שלנו סעיף ד', שכל זה אמור כאשר השופר הוא עבודה זרה בעצמו, אבל שופר של תקרובת עבודה זרה, דהיינו, בהמה שהקריבו אותה לקרבן לפני עבודה זרה, ועשו מקרניה שופר, הדין הוא שזה יותר חמור, ואפילו אם אותה עבודה זרה הייתה של עובד עבודה זרה בכל זאת לא יצא ידי חובה, משום שתקרובת של עבודה זרה אינה בטיילה לעולם.

אדם שהדיר את עצמו הנאה מעצם השופר

אדם שאמר, 'קונם הנאת שופר עלי', ובכך הדיר את עצמו מלהנות משופר, הדין הוא, שהוא עצמו אסור לתקוע בשופר, משום שיש הרבה בני אדם שיש להם הנאה מעצם מעשה התקיעה, אבל אדם אחר יכול לתקוע באותו שופר, והמודר הנאה יוצא בזה ידי חובה, ובשעת הדחק, כשאין לו מישהו אחר שיתקע בשבילו, מותר למודר הנאה בעצמו לתקוע, אבל יתקע רק עשרה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ל"ב לעומר

חיוך לא עולה כסף!

הגה"צ רבי שמשון פינקוס אמר: נתאר לעצמנו: יום קיץ חם, וכחום היום, עומד יהודי בעל חסד ומחלק מים קרים לעוברים ושבים - ממש לקנא בעולם הבא שלו! ואם הוא משקה חלב קר ונותן גם חיות ובריאות, איזו מצוה!
ועם כל זה, לימדונו חז"ל, כשמחייכים למישהו ומראים לו את השיניים ומקרינים שמחה, לאשה ולילדים בבית, ולכל הסובבים אותנו, זכות זו גדולה הרבה יותר!
(תפארת שמשון ח"א - ויחי עמ' תמו)

נשתדל להקרין שמחה ולהאיר פנים לכל אחד, ובפרט לבני הבית

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il